

Poština plačana v gotovini.

XLV. tečaj.

11-12. zvezek

Časopis
za naše verno ljudstvo
zlasti
za ude tretjega reda.

S privoljenjem cerkvenih
in redovnih oblasti izdaja
TRETJI RED.

V Ljubljani 1928.

Tiskarna J. Blasnika nasled.
v Ljubljani.

Vsebina 11.—12. zvezka.

	Stran		Stran
Praznik Kristusa kralja	161	Izključitev nerednih tretjerednikov	182
Življenje in delovanje sv. Janeza		Spomini iz misijonskega življenja	184
Krstnika Marije Vljaneja	162	Letošnji shodi voditeljev tretjega	
Asketična šola ali vadnica popol-		reda	190
nosti	172	Priporočilo v molitev	191
		Zahvala za uslišano molitev	192

„Cvetje izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša letno: v Jugoslaviji 10 Din, v Italiji 5 lir, v Nemški Avstriji 2 šilinga, v Ameriki 40 centov. Naslov za naročila: „CVETJE“, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Franciškov dom.

„Franciškov dom“ je namenjen za stanovanja tretjerednic, ki so v službi onemogle, ki nimajo kam iti, in čakajo na službo in sprva zlasti za tiste, ki bodo prispevale večje zneske in bodo pripomogle, da se bo dom postavil. Ko bo dom izplačan, bo pa namenjen le za onemogle in one, ki čakajo na službe. Notri bo pa tudi prostor za prenočišče zunanjih tretjerednic, ki bi se v Ljubljani začasno mudile. Poleg tega bo tudi večja dvorana za zborovanja, duhovne vaje in slične tretjeredne prireditve.

Stanovanja nameravamo napraviti za posamezne (stanovanje in kuhinja), za dve osebi (stanovanje s kuhinjo); nekaj prostorov bo pa za več oseb skupaj z eno kuhinjo. Katere bodo imele lastno opravilo, bodo morale pustiti določenim osebam vse pregledati in na njihovo mnenje dati vse očistiti, predno bodo kaj notri postavile; to radi snage. Drvarnice bodo spodaj, stranišč zadostno število, da se preprečijo prepirlj. Pri hiši bo tudi vrt, vodovod, električna razsvetljava, kopalnica, mrtvaška veža in drugo potrebno.

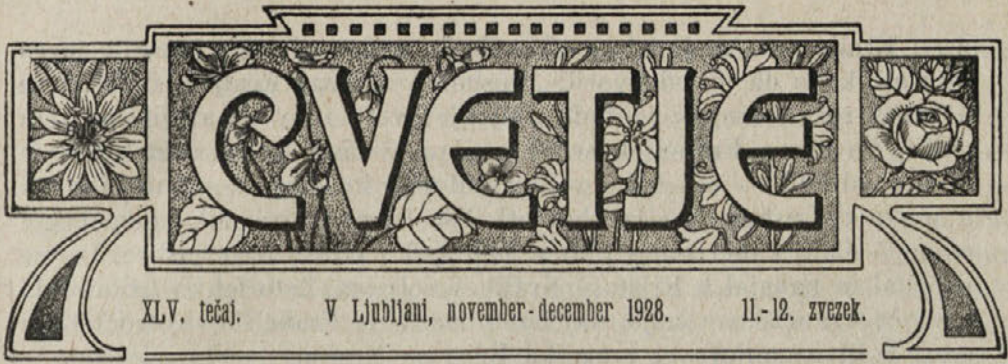
Zavedamo se, da nam za sedaj ne bo mogoče postaviti celotne stavbe, postaviti bi pa mogli polovico ali vsaj tretjino poslopja, če bi se vsi malo bolj zavzeli in če bi vsaka tretjerednica prispevala kolikor more. Ne poslušajte hudobnih jezikov, ki hočejo povsod le podirati, ne pa zidati. Mi ne bomo nikomer škodovali, pač pa bi potrebnim radi pomagali. Zadeva je tretjeredna, zato se tudi do družih ne obračamo za pomoč in tudi ne maramo, da bi se drugi v našo zadevo vmešavali. Dolžnost vseh tretjerednic pa je, da storiijo in prispevajo za tretji red kar morejo.

Prosimo torej prav izdatne podpore od vseh tretjerednikov cele Slovenije. Dva-krat da, ki hitro da.

Na znanje. Ker smo morali s tem zvezkom končati že začete spise, je nekaj krajših spisov in drugo izostalo. Prosimo odpuščenja za to in za vse drugo, kar je dosedanjji urednik zagrešil v letih svojega uredništva. Nadaljne odredbe Vam bodo naznanili novi uredniki. Naročnikom, prijateljem in dopisnikom: Bog plačaj!

Književnost.

Sv. Frančišek Serafski. Spisal Anton Oblak, župnik, 1928. Izdal in založil Tretji red v Novem mestu. Knjižica oblike 16 × 11 obsega 114 strani, je zelo priročna, tisek lep in razločen, vsebina celotno dobro razdeljena, razprava v večini poljudna. Stane

Praznik Kristusa kralja.

Sv. oče Pij XI. je določil, naj sv. Cerkev vsako leto zadnjo nedeljo v oktobru obhaja praznik Kristusa Kralja.

Zakaj je ustanovil ta novi praznik? Zato, ker se je svet odrekel njegovi nadoblasti, ker noče več priznati pravic, ki jih je Kristus svoji Cerkvi izročil, naj narode uči in vodi k zveličanju. Zato, ker taji moderni svet resnice, ki jih je Kristus učil in sv. vero zametuje in trdi, da so vse vere enako dobre ali da vere sploh treba ni ter vodi s tem v brezbožnost in pogubljenje. Sadovi teh brezverskih naukov že zorijo: Needinost in razprtije mej narodi, sovražstvo, zavist mej stanovi, mnogoštevilne ločitve zakonov, nemarna vzgoja mladine, brezbožnost na vseh krajih in koncih. Temelji človeške družbe se majejo. Nevarnost pogube preti in se bliža s hitrimi koraki.

Kje naj najdemo rešitev? V Kristu! Njega moramo priznavati v zasebnem in javnem življenju. V nobenem drugem ni zveličanja. Kristus mora zopet zavladati, njemu in njegovim naukom se moramo podvreči radi ali neradi, če se hočemo rešiti. Če se radi podvržemo njegovim postavam, bo njegov jarem sladak in lahek, če se neradi ali sploh nočemo, nas prisilil ne bo, ker pusti vsakemu njegovo prosto voljo, pa zahteval bo enkrat odgovor ko sodnik veseljstva. Če bo Kristus vladal mej nami in nad nami, bo to blagoslov za sv. Cerkev in države; korist bo imela človeška družba, družine, vladarji, podložni in vsak posamezni zemljan.

Kako naj to dosežemo, da bo Kristus vladal? Sv. oče Pij XI. je mnenja, da bo zelo primerno in koristno, če to misel s posebnim praznikom vsako leto posebej povdarimo in jo širimo z besedo in zgledom kjerkoli le moremo. Poglobiti se moramo v to misel sami in skrbeti po svojih močeh, da se vanjo poglobijo tudi drugi: Kristus Kralj veseljstva, Kralj vseh narodov, naš Kralj!

Sv. Frančiška posnemajmo. Mej svetniki bomo težko koga dobili, ki bi bil to misel o Kristusu Kralju tako jasno povdarjal in za njo živel kaker sv. o. Frančišek. V mladostnih letih ga je vodilo neke vrste samoljubje, da je hotel biti vitez in kralj ali voditelj asiških mladeničev. V premišljevanju in molitvi je pa spoznal, da je le Kristus

pravi Kralj; zato se je njega oklenil. Zato je tudi roparjem, ki so ga vprašali, kedo da je, odgovoril: „Poslanec vélikega Kralja sem!“ To pa ni samo rekel, ampak je tudi življenje svoje in vseh svojih po tem uredil. Če bi sv. Frančišek sedaj mej nami živel in bi zvedel, kaj je sv. oče odredil — o s kako veliko radostjo in kako slovesno bi hotel ta praznik Kristusa Kralja obhajati. Vse bi za ta praznik vnel, gotovo nič manj kaker takrat, ko je napravil v gozdu prve jaslice. In vse bi peljal in navajal h Kristusu Kralju veseljstva. Zato lahko trdimo, da je vroča Frančiškova želja, naj bomo zlasti mi Frančiškovi otroci vneti apostoli in oznanjevalci praznika Kristusa Kralja.

Kristus Kralj naj vlada, zmaga, gospoduje! Amen.

Življenje in delovanje sv. Janeza Krstnika Marije Vijaneja.

(Dalje in konec.)

Romanja v Ars.

Luč, ki je zasvetila prebivavcem Arsa, je postavil ljubi Bog na svetilnik, da bi kazala v zmotah živečim pot v večno domovino. V Ars je prihajalo vedno več ljudi. Romanja so se množila od dne do dne, od leta do leta. Pošta, ki je nekedaj le redko vozila v neznatno vasico, je morala slednjič po petkrat na dan prihajati samo radi številnih gostov. Prenočišč je bilo skorej vedno premalo in prehrane je pogosto zmanjkovalo, dasi so domačini radi postregli romarjem kar le mogoče. Marsikedo, ki je doma užival vsakršno udobnost, se je moral tu zadovoljiti s trdim ležiščem in preprosto, večkrat pičlo hrano. Pa kaj zato? „V bližini arskega župnika so pozabili na jed in pijačo; radi so prenašali vročino, mraz in pomanjkanje najpotrebnišega, samo da so mogli govoriti s svetnikom;“ tako piše eden tistih, ki je bil sam v Arsu.

Romarji so prihajali iz vseh delov Francije, iz Belgije, Anglije, še celo iz Amerike. Mej njimi je bilo mnogo duhovnikov, redovnikov, škofov, državnikov, profesorjev, veletrgovcev, bankirjev in plemičev. Očetje so vodili svoje otroke v Ars, predstojniki zavodov svoje gojence, župniki svoje župljane. Doma so pa pripovedovali o svetem župniku in njegovih delih ter s tem napotili druge množice, da so šle v Ars. Prihajale so vedno nove trume, četudi o čudovitih dogodkih ni sporočal noben list ali časopis.

Na potu v Ars, če so hodili peš ali se vozili v poštnem vozu, so navadno govorili o arskem župniku. Nenačuden prizor se je nudil tujcu, ko je stopil v cerkev. 50, 60 ali tudi 100 mož je stalo v dveh vrstah pred zakristijo. Mirno in zbrano so čakali, da drug za drugim stopijo pred svetega spovednika, mu razodenejo svojo notranjost in opravijo dobro sv. spoved. Nekateri so bili prišli že ob dveh zjutraj, drugi so čakali že

od polnoči, da je g. Vijane odprl cerkev in se vsedel v spovednico. Vsi so želeli priti na vrsto.

Ženske so čakale v cerkvi. Naval pred spovednico je bil tolik, da so morali reditelji skrbeti za red. Do 16 ur na dan je dobri Vijane spovedoval, včasih nekaj manj, nekaterokrat pa še več. Ob 7. zvečer je zapustil zakristijo, kjer je spovedoval moške ter šel povešenih oči na pridiznico. Sè slabotnim, skorej otroškim glasom je molil večerno molitev. Molil je tako iskreno, tako zbrano, da je marsikoga do solz genil. Zlasti dejanje ljubezni: „Moj Bog ljubim te nad vse“, je izgovarjal tako angeljsko presrčno, da se je nehote orosilo oko še tako trdega človeka.

Ob 7. ali 8. uri zjutraj je opravil sv. mašo, pri kateri so bile množice z izredno pobožnostjo. Po sv. opraviu je blagoslavljal rožne vence in svetinjice in male otročice, katere so pripeljale ali prinesle matere sè sabo v cerkev, da prejmo svetnikov blagoslov. Sè svetim spoštovanjem so ljudje zrlí nanj, spremljali slehrno kretnjo njegovega od dela in mrtvičenja oslabelega telesa, motrili so vsako potezo njegovega obraza, s katerega se je zrcalila dobrota in ljubezen.

Ob enajstih je šel, po kratki molitvi pred Najsvetejšim, na pridiznico. Nekaj trenutkov je zrlo njegovo oko na poslušavce, gledal temu in onemu prav globoko v srce in dušo, kjer je jasno videl vso bedo in grešnost človeških src. Navzočnost odličnih poslušavcev, strogih presojevavcev ga ni motila, ker je govoril edino v čast božjo in v korist neumrjočih duš; zato se ni menil za sodbo ljudi.

Njegove pisane pridige so ohranjene le iz prvih let pastirovanja, ko jih je, kaker smo že omenili, zelo skrbno sestavljal in zapisoval, pozneje pa ni imel več časa zato. Največkrat je bila kratka molitev k Sv. Duhu edina priprava; kljub temu je žel uspehe, kaker nihče drugi, naj je bil še tako imeniten govornik tedanjega časa. Govoril je preprosto ter se rad posluževal primerov, raznih dogodb in lastnih skušenj. Rekel je n. pr.: „Sv. Duh počiva v duši pravičnega, kaker golob v svojem gnezdu. Neguje in hrani dobre misli in želje, kaker hrani golob svoje mladiče.“ — „Sv. Duh nas vodi, ko mati svoje malo dete ali ko vodnik slepca.“ — „Vsaki križ, ki nas zadene, je trden most preko katerega varno stopamo v nebesa. Človek, ki noče trpeti, gre raje čez šibak mostiček, kjer mu vsaki hip preti poguba.“ — „Kedor rad trpi in se vojskuje za Boga, se bo svetil v večnosti ko sonce na nebu.“ — „Grozdje daje le v stiskalnici sladko vino, tako rodi duša le v trpljenju oni dragoceni sok, ki jo hrani in krepi za večno življenje.“ — „Duša, ki nima križev, je suha veja; tista, ki jih nosi udano, vživa že tu nekaj sladkosti in sreče izvoljenih. Ljubi Bog, sv. Devica, angelji in svetniki jo obdajajo, so ji blizu in gledajo nanjo.“ — „Kedor iskreno in pogosto moli, hrepeni vedno bolj po molitvi. Kaker riba, ki se polagoma spušča s površja v globino vode, tako se potaplja duša vedno bolj v morje božje ljubezni, kjer okuša vso blaženost zedinjenja sè svojim Stvarnikom.“ — „Dobra molitev je duši blagodejna rosa.“ — „Kaker dviga segreti zrak zrakoplav kvišku, tako dviga goreča molitev našega duha

nad vse zemeljsko.“ — „Ako bi pred pekel stopil duhovnik ter pozval pogubljene, naj se izpovedo, bi bil pekel kmalu prazen. Pa nimajo zato ne časa, ne prilike.“ — „Glejte tu mlačno dušo pri jutranji molitvi! Govori vmes prav po nepotrebnem, opravlja razna dela, reže kruh, kuri, pazi na otroke itd. Ali hoče ta duša res Boga hvaliti in častiti in mu darovati novi dan? Z ustnicami sicer moli, toda njene misli niso pri Bogu.“ — „Tu vidite mlačnega kristjana, ki sicer ne opravlja najtežjih del ob nedeljah in praznikih, pa se nič ne zmeni, ako pospravlja po svoji delavnici, pripravlja poljsko orodje za prihodnji dan, seka drva, veli pastirju delati celo med službo božjo.“

Tako in enako je skušal pri krščanskih naukih in v pridigah popravljati, kar je opazil ali slišal mej župljani slabega. Najraje je govoril o temeljnih resnicah sv. vere, o poslednjih rečeh, o ljubezni božji, o dolžnosti ljubiti Boga, o sreči, ki čaka nje, ki Boga ljubijo v večnosti, o trpljenju pogubljenih, ker bodo na veke oropani božje ljubezni. Čim bolj se je staral, tem raje je o tem govoril. Prav pogosto je razlagal in ponavljal besede: „Otročiči moji, ljubite Boga, ker je tako neizmerno dober.“ Nekedo mu je rekel, da je vedno vesel, kedar ga sliši pridigovati o ljubezni. Odgovoril je: „Da! da! ljubezen do Boga je m o j delež.“

Za časa Vijaneja je živel v Parizu zelo sloveč govornik Lakorder. Bil je izprva posvetnjak poln sovraštva do Boga in sv. Cerkve. Po svojem spreobrnjenju je stopil v dominikanski red. Leta 1845. je prišel tudi on v Ars iskat duhovne pomoči in svéta. Ko navadno je imel Vijane dopoldansko pridigo. Govoril je o Sv. Duhu ter povdarjal, kako malo bi koristila še tako vneta beseda vidnega pridigarja, ako poslušavci ne bi hoteli slišati opominov nevidnega pridigarja v svojih srcih. Dokazoval je to resnico tako prepričevalno, tako goreče, da nikomer ni prišlo na misel presojevati govorniške sposobnosti Vijanejeve; vsakedo je le mislil nase in se izpraševal, kako je doslej poslušal besedo božjo. — Na Vijanejevo prošnjo je popoldne pridigal Lakorder. Slavni pariški govornik se je ponižno opravičeval, da pridiga tu, kamer je ko drugi prišel iskat le sveta in tolažbe. Farani so bili kaj ponosni, ko so slišali hvaliti svojega župnika iz ust tako imenitne osebe; Vijane pa je mislil le eno: da je ta odličen mož Francije s tem, da je prišel v ubožni Ars, pokazal živo vero in globoko ponižnost, česar se iz srca veseli.

Kedar je šel župnik Vijane iz cerkve ali se je vračal vanjo, so mu ljudje napravili špalir prav od cerkve do župnišča. Izprva mu to ni bilo po volji, ko pa je videl, koliko dobrega lahko stori na tem potu verni množici, jim tega ni več branil. „Tukaj je,“ so zaklicali vsi, ko je stopil med nje. Poklekovali so predenj, mu poljubovali roke ter ga prosili blagoslova; bolni so mu kazali svoje hrome ude, nesrečni so mu tožili svoje gorje, skesani grešniki so se očitno obtoževali svojih grehov. Vsi so ga imenovali „očeta“. Vprašanj ni bilo ne konca ne kraja. Sveti župnik je za slehrnega imel dober svet, tolaživno besedo, ljubezniv pogled — le drzne in lehkomišljene, katere je privedla radovednost ali nespamet v Ars, je kratko zavrnil. Nedolžne duše je takoj spoznal, lju-

beznivo jih je prosil, naj mu puste čas za grešnike in trpeče. Neki usmiljenki, ki je hotela pri njem opraviti spoved, je rekel: „Pojdite domov, moja mala, ne potrebujete me.“

Vsakedo, ki je prišel iz pravega namena v Ars, je odhajal srečen in pomirjen domov. Mnogim je zadoščal svetnikov blagoslov, njegov pogled, dobra beseda, da so bili potrjeni v veri in navdušeni za sveto življenje. Oni seveda, ki so bili tako srečni, da so smeli na njegovi strani klečati in opraviti dobro spoved čez celo življenje, oni so odhajali najbolj oblagodarjeni domov. Saj ravno zanje, za največje grešnike, za nemirne duše, za omahujoče mlade ljudi ga je bil ljubi Bog v prvi vrsti poklical v svoj vinograd.

Spreobrnjenja v Ars.

Sveti župnik v Ars je prejel od Boga posebno milost in moč privabiti neštete množice k sv. spovedi v zakramentu pokore in ljudi, ki bi se bili gotovo izgubili v močvirju greha, pripeljati na pravo pot zveličanja. To je bila njegova glavna življenjska naloga, tako povdarja papeževo pismo o priliki razglašanja za blaženega. Da je mogel to nalogo vršiti, je v ta namen mnogo molil za duše grešnikov. Vedno je iznova opominjal svoje vernike, „molimo mnogo za spreobrnjenje grešnikov, ker je to najkoristniša molitev. Pravični in verne duše so na potu v nebesa, ubogi grešniki pa na potu pogubljenja! Z molitvijo jih še moremo rešiti! —“ Ravno njegovi goreči molitvi za grešnike je pripisovati razna obilna romanja v Ars in neštevilne spreobrnitve. Grešniki, ki že 20, 30 in še več let niso bili pri spovedi, posvetni ljudje, ki so šli v Ars, da bi videli kaj za smeh in šalo, hudobneži, ki so šli tja z namenom, da bi osmešili svetega župnika, so premagani od milosti božje odkrili Vijaneju svojo vest, opravili dobro sv. spoved ter začeli novo življenje.

Vijane je prejel od Boga milost, da je jasno gledal v duše. Pogosto je kakega spovedenca opozoril na greh, ki ga je nameraval zamolčati, mnogokrat je nenadoma štopil iz spovednice mej vernike ter prijazno povabil tega ali onega k sebi v zakristijo, kjer mu je ukazal poklekniti v spovednico. Solznih oči so pozneje ti ljudje pripovedovali o svoji sreči in o veliki dobroti svetega župnika. — Nikedar ne bo izvedel svet, koliko duš je našlo v Ars svojo rešitev.

Vijane je jasno spoznal svojo prevzvišeno nalogo in veliko delo ki ga vrši, pa se ni nikoli radi tega prevzel. Nasprotno! Čimbolj se je množilo število spreobrnjenj, tembolj je rasla njegova ponižnost. Večkrat je povdarjal: „Prepričan sem, da se Bog pri izvrševanju velikih del poslužuje najslabših stvari in ker za spreobrnjenje grešnikov ni našel manj vrednega služabnika, je izvolil mene.“

V knjigi modrosti je pisano: „Pravični bo ko dež rosil besede modrosti; klical bo v molitvi Gospoda in on bo vodil njegove nasvete.“ Te besede so se uresničile na Vijaneju v polni meri. Ne samo tisti, ki

so opravili pri njem sv. spoved, ampak vsakedo, ki je prišel v Ars, je hotel imeti dober svet v časnih in dušnih zadevah. Z neverjetno lahkoto je odgovarjal preprosti župnik na najtežavniša vprašanja, kazal je vedno pravo pot in dajal točne smernice za življenje mej svetom ali v samostanu. Tudi v časnih zadevah je vedno zadel pravo ter je marsikaterega gospodarja sè svojim modrim svetom obvaroval težkih denarnih izgub. Dogodke, ki jih nihče ni mogel naprej vedeti, je jasno gledal pred sabo. Čudeč se njegovi bistroumnosti in modrosti, ga je neki župnik vprašal: „Kje ste se učili bogoslovja?“ Vijane je ponižno pokazal na svoj klečalnik pred križem.

Grešniki, sploh vsi, ki so trpeli bodisi na duši ali na telesu, so bili deležni njegovega izrednega sočutja. Solznih oči je poslušal njih tožbe, dvigal roke in srce k Bogu presrčno proseč za uboge trpeče. Nihče ni odhajal brez tolažbe in pomoči. Obdaroval je uboge, tolažil žalostne in ozdravljaj bolne, katerim zdravniki niso vedeli več pomagati. Vsa ozdravljenja je pripisoval sv. Filomeni ter je rad naročal nji v čast devetdnevnic. Glas, da ozdravlja bolnike, se je bil hitro raznesel. Kaker v Lurd, tako so vodili bolnike v Ars, da jih sveti župnik ozdravi. Ponižni Vijane se je tega prestrašil; za čudodelnika ni hotel veljati. Zato je prosil sv. Filomeno, naj ozdravlja v Arsu samo duše, telesa pa še le doma po opravljeni devetdnevnic. Tako je nadalje tudi bilo: Množila so se spreobrnjenja, telesnih ozdravljenj pa v Arsu ni bilo več. Nešteta zahvalna pisma pa pričajo, da se je bolnikom doma izboljšalo ali zdravje docela povrnilo.

Očetovsko skrb tega dobrega pastirja so uživali tudi tisti, ki radi oddaljenosti ali drugih vzrokov niso mogli v Ars. V pisnih so mu odkrivali svoja srca in ga prosili pomoči in sveta v vsakovrstnih zadevah. Seveda na vsa pisma ni utegnil odgovarjati, vendar je že zadoščalo, da je bil svetnik obveščen in pomoč je bila gotova.

Vijanejevo notranje življenje.

Premišljeva je Vijanejevo delavno življenje se nam vsiljuje vprašanje: Kako je Vijane mogel pri ogromnem delu ohraniti zbranost duha ter gojiti notranje življenje. Kar se nam zdi ovira, to je bilo njemu pripomoček. Prav tedaj, ko ni našel proste minute zase, ko je presedel ure in ure v spovednici ali ko je sprejemal romarje, ki niso bili vselej uljudni in dobri, včasih tudi vsiljivi, nadležni, večkrat celo zlobni, prav tedaj so se razcvitale njegove čednosti, da je postal vzor potrpežljivosti in krotkosti, požrtvovalnosti in ljubezni do bližnjega. Proti vsem in vedno enako ljubezniv si je zaslužil pridevek „dobri župnik arski“ ali „oče“, kaker so ga splošno imenovali. Nikaker se ni razodevala na njegovem obrazu nevolja ali jeza, le dobrotu in milina je sijala iz njegovih oči.

Prav posebno ljubezen in pozornost je izkazoval svojim duhovnim sobratom. Skušal jim je kar mogoče olajšati težko delo ter jih je rad

razveselil s kakim majhnim darom. Dasi je imel malo prostega časa, jih je vedno obiskoval ter jih je vsaki večer sprejemal z romarji v svoji izbi. Veselo in živahno se je razgovarjal z njimi, najraje o Bogu, o duši in večnosti, pa je tudi rad vpletal kako šaljivo, da so se vsi iz srca smejali. Posvetnih pogovorov ni maral, umolknil je ob taki priliki ali pa je obrnil pogovor na važniše stvari. Njegovo duhovno oko je bilo venomer uprto v Boga, njegovo srce pa je prekipevalo od ljubezni božje, ker usta govore česar je srce polno. Tako so bili ti večerni obiski pravzaprav ura krščanskega nauka za vse obiskovavce; za take ure so mu bili iz srca hvaležni. Pri slovesu jih je spoštljivo spremljal do stopnjic, kjer se je najuljudneje poslovil.

Kaker je bil dober do drugih, tako je bil strog proti sebi. Post in mrtvičenje je bilo njegov delež dan na dan, razen če je bil v družbi ali ga je primorala pokorščina ravnati drugače. Ob nastopu službe v Arsu je bil prosil Boga: „Blagovoli o Bog spreobrniti moje župljane in pripravljen sem za to pretrpeti vse, karkoli mi pošlješ.“ Bog je uslišal njegovo prošnjo. Strašne telesne bolečine je trpel, tako da jih često oslabeledo telo ni moglo več prenašati. Pogosto se je zgrudil sredi množice, med pridigovanjem je večkrat moral prenehati, da mu je nekoliko odleglo. Težavno je bilo tudi dolgotrajno spovedovanje, zlasti v hudi vročini ali mrazu. Sam je rekel, da pogosto ni več čutil od mraza otrplih nog. Kedar je zapuščal spovednico, se je večkrat radi slabosti moral oprijemati klopi, sicer ne bi bil prišel iz cerkve. Neredko je na to še obiskal bolnike, jih spovedoval in tolažil, sam morda največji bolnik mej njimi. Ponoči ni našel počitka. Ko so po dolgih letih prenehali napadi hudega duha, ga je začela mučiti bolezen. Rekel je sicer, da mu je zadosti ena ura mirnega spanja, toda dana mu je bila redkokedaj. Dolgo v noč se je premetaval na svojem bornem ležišču, štiri do petkrat na uro je vstajal vsled silnih bolečin, ko pa so malo prenehale in bi bil mogel zaspati, ga je že klicala dolžnost v cerkev, kjer so ga čakali grešniki. Koliko premagovanje za ubogega sedemdesetletnega starčka! Vender se je natančno držal določene ure prav do konca.

Mnogo hujše pa je bilo dušno trpljenje, ki ga je spremljalo do groba. Vijane je bil svetnik, svetost pa se razodeva v popolni ljubezni do Boga in v največjem studu do vsega, kar ga žali. Čim popolniša pa je ljubezen, tem večja je tudi bol duše ob pogledu groznih pregreh, s katerimi se žali neskončno dobri Bog. V zaupnih pogovorih se sobrati je dal duška tej svoji notranji boli: „Žalost me bo na ti ubogi zemlji še uničila; moja duša je žalostna do smrti. Moja ušesa slišijo le neprijetne stvari, ki mi trgajo srce. O Bog, kako dolgo me boš še pustil pri grešnikih! Kedaj bom vender smel biti mej svetniki? Ljudje žaliyo dobrega Boga tako, da bi želel že skorajšen konec sveta.“ — Ob takih pogovorih je neizmerna žalost zasenčila njegov obraz in debele solze so mu drsele po velih licih. Celo pri pridigah je večkrat tožil: „Na vsem božjem svetu ni nesrečnejšega človeka, ko je dušni pastir. Dan na dan ne sliši dru-

zega, kaker le žaliti Boga. O ko bi bil v mladosti vedel, kaj je dušni pastir, bi bil raje postal trapist!“

Mnogotera telesna in duhovna dobra dela, ki jih je opravljal slehrni dan, mu v tem trpljenju niso bila niti v najmanjšo uteho. Trdno je bil uverjen, da je brez čednosti, brez gorečnosti, popolnoma nezmožen za odgovornosti polno delo poklica. Pogosto je pomilovavno, skorej zaničljivo govoril o svoji ubogi duši in njeni grešnosti ter svojem velikem uboštvu. Z veseljem je sprejel vsakršno nasprotovanje, svoje sobrate je večkrat prosil, naj mu brez pridržka odkrijejo vse njegove napake. Čudil se je, da ga ljubi Bog še trpi na svetu. Nekoč je rekel: „Kako dober je Bog, da me še prenaša! Če dobro premišljujem in pregledam sebe, ne najdem družega ko greh.“ V svoji veliki ponižnosti je prosil Boga za milost, da bi docela spoznal svojo ničevnost. Bog ga je uslišal. Takrat je jasno spoznal, da je Bog tisti, ki nas nagiba k dobrim delom in da on dobra dela v nas začenja in izvršuje. Naše sodelovanje obstoji le v tem, da privolimo, kar pa žal le prepogostokrat ne storimo. In potem? Ne ostaja nam družega, ko naša hudobija. To spoznanje svoje nezmožnosti je imel skozi osemnajst mesecev. V strahu pa, da bi ga moglo spraviti v malodušnost in nezaupljivost je zopet prosil Boga, naj mu je vzame.

Zavest lastne ničevnosti, telesna bolezen, grehi, ki jih je moral poslušati od jutra do večera, vse to je silno potrlo njegovo rahločutno dušo. Da ni omagal, je iskal pomoči v molitvi, „ki ni nikedar brez sladkosti, in teče v dušo ko med, pred katero bolečine ginejo ko sneg pred soncem.“

Kedaj in kako pa je župnik Vijane molil? Kake sladkosti je tedaj okušal? O tem ne vemo nič natančnega; toda iz pridig in krščanskih nauk pa moremo mnogo posneti. Kedar je poslušavce opominjal: „Glejte otroci, takole je treba moliti,“ je vselej nehote označil svoj način molitve. Molil je skorej vso noč, ker je malo spal. Učil je: „Če se ponoči prebudite, stopite v duhu pred tabernakelj in recite ljubemu Zveličarju: „Tu sem Gospod, molim te, hvalim te, ljubim te in z angelji hočem ostati pri tebi.“ Pogosto je govoril o sladkosti, ki jo okuša človek v taki presrčni molitvi. „O koliko srečo uživamo tedaj, ko smo sami pri Zveličarjevih nogah! Podvoji o duša svojo gorečnost, sama si tu, da moliš svojega Boga. Glej, njegovo oko počiva sedaj nad teboj!“ Mej dnevom je molil slehrni prosti trenutek, to je, na poti v cerkev, na poti iz zakristije in v spovednico ali k bolnikom. V pridgah je učil: „Kedar gremo po opravkih, glejmo v duhu na našega Gospoda, ki pred nami nosi težki križ; glejmo na njegovo mater Marijo ali na našega zvestega spremeljavca angelja variha. Pri molitvi nam poteka čas hitro in prijetno. Ko sem pred leti prehodil obširno soseščino, sem delal tako in nikoli mi ni bil čas predolg. — Kako lepo je tako notranje življenje! Združuje nas venomer z ljubim Bogom. Je kopel ljubezni, v katero se potaplja duša. — Kaker vzame ljubeča mati glavico svojega deteta mej roke in

jo ljubkuje in boža, tako ljubeče se polasti Bog duše, ki goji notranje življenje.“

Z otroško preprostostjo je nekoč razodel uspeh svojih molitev za grešnike. „Bogu je silno dopadljiva molitev, če mu jo darujemo po rokah prečiste Device Marije njegovega s krvjo in ranami obdanega Sina za spreobrnjenje grešnikov. To je najboljša molitev, ker jo opravljamo v imenu našega Zveličarja in ker prosimo milosti radi njegovih brezmejnih zaslug. — Otroci moji, kedarkoli sem prejel kako milost, sem jo izprosil s to milostjo.“

Pri molitvi in v vsem vedenju je bil Vijane zelo preprost. Pogovarjal se je z ljubim Bogom kaker otrok z materjo. Svetoval je: „Prosimo večkrat mej dnevom za razsvetljenje Sv. Duha s kratko, a presrčno molitvico: „Moj Bog, usmili se me!“ Za dobro molitev ni treba veliko besed. Če smo v cerkvi, verujemo in vemo, da biva v tabernakeljnu ljubi Jezus. Odprimo mu svoje srce s ponižno ljubeznijo in veselimo se njegove navzočnosti.

Vselej in povsod se je zavedal pričujočnosti božje, zato je neprenehoma občeval z Gospodom ko z iskrenoljubljeno osebo, ki jo vidi pred seboj. Rekel je: „To je vera, da govorimo z Bogom ko s človekom.“

V dobi, ko še ni prihajalo toliko tujcev v Ars, je župnik Vijane redno v cerkvi molil svoj brevir. Od časa do časa mu je splaval pogled na tabernakelj in tedaj mu je zažarelo oko v notranji sreči in veselju, ko da bi gledal pred seboj Gospoda samega. — Če je bilo izpostavljeno Najsvetejše, je vedno klečal, razen takrat, če je ljubezen do bližnjega zahtevala drugače, njegovo oko pa je v nepopisni milini in ljubezni zrlo na sv. hostijo. — O sv. daritvi je govoril z globokim spoštovanjem in srčno ginjenostjo. — O sv. obhajilu je dejal: „Kedar prejme duša sv. obhajilo, čuti, da se vrši v nji nekaj izrednega. O, koliko srečo okuša! Vsa notranjost vztrepeta v preveliki blaženosti, ko se Gospod združuje z njo. Sè sv. Janezom vzklika: „Gospod je!“ — Tako blažena so bila njegova sv. obhajila, tako otroško presrčno njegovo občevanje v Bogom. To sklepamo iz njegovih nauk, ker ne moremo misliti, da bi bil drugače učil, kaker je delal sam.

Ali mu je ljubi Bog poleg te notranje tolažbe naklonil še posebnih milosti? Gotovo, toda odkril je o njih le malo. Neki zaupni osebi je pripovedoval: „Bilo je v času, ko sem se nameraval strogo pokoriti v lastno posvečenje. Tedaj mi je ponoči rekel neki glas, da je Bogu bolj dopadljiva rešitev ene same duše ko najostrejša spokorna dela. Neko noč sem v bridki žalosti objokoval svoje grehe. Kar začujem sladek glas, ki mi šepče: „V tebe Gospod sem zaupal, na veke ne bom osramočen. Videl nisem nikogar, ne vem, kedo me je tako sladko tolažil.“

Čim starejši je bil, tembolj je hrepenel po nebesih. Rekel je: „Dober kristjan ima vedno domotožje po nebesih.“ To hrepenenje je pojasnil sè zgledom iz družinskega življenja. „Če bi bilo majhino dete v cerkvi, njegova mati pa na koru, bi jokaje dvigalo drobne ročice k

materi; utihnilo ne bi, dokler bi bilo zopet v ljubljenem naročju matere.“

Dolgo, dolgo je nosil to sveto domotožje v duši, dolgo je zaman dvigal roke k nebu proseč, naj ga sprejme in šele tedaj, ko so štiriin-sedemdesetletnemu starčku onemogle pri delu, mu je došel glas: Pridi zvesti hlapec!

S m r t.

Prišlo je poletje l. 1859. Vročina je bila izredno velika; ni čuda, da je bilo v arski cerkvi vroče ko v peči. Nihče se ni mogel delj časa muditi v svetišču, ne da bi trpel neprijetnih nasledkov. Le sveti župnik je vztrajal v spovednici, njegova gorečnost za rešitev duš je premagala vse. Pritoževal se ni, a hiral je vidno. „Grešniki bodo grešnika zadušili,“ je včasih zdihnil, ko je ves oslavljen prišel iz cerkve. V petek 29. julija je spovedoval 17 ur. Prišavši v župnišče se je zgrudil na stol z besedami: „Ne morem več!“ Sobratje so hoteli ponoči čuti ob njegovi postelji, toda nesebični župnik jih je poslal k počitku. Ob eni ponoči je poklical gospodinjo. Prihitela je ter ga našla nenavadno slabega. Reče mu: „Zelo ste utrujeni, gospod župnik.“ — „Da, mislim, da se bliža konec mojega življenja.“ — „Ali hočem koga poklicati?“ „Ne! ne nadlegujte nikogar, ni vredno.“ Zjutraj je dovolil, da so mu položili žimnico na njegovo skorej prazno slamnico.

Ko se je raznesla vest, da gospoda župnika ta dan ne bo v cerkev in morda ga sploh ne bo nikedar več, tedaj se je napolnila cerkev pobožnih domačinov in tujcev, ki so glasno molili za zdravje ljubljenega pastirja. Vijane se tem prošnjam ni pridružil in ko so mu zatrjevali, da bo na priprošnjo sv. Filomene zopet ozdravel, je rekel: „O ne, sv. Filomena ne bo mogla več pomagati.“ Vedel je, da je prišla ura ločitve, katero je bil zadnje mesece večkrat napovedoval.

V torek zvečer je prosil za sv. popotnico. Zajokal je, ko je nanzanjal zvon, da zapušča Gospod tabernakelj in prihaja k njemu. Po sv. obhajilu ga je g. vikar prosil, naj še enkrat blagoslovi vso župnijo, vse svoje duhovne sobrate in vse ustanove. Dvignil je velo roko iz srca blagoslavlja vse, vse. Nato je zaprl oči. V sredo zvečer ga je obiskal njegov škof. Šele sedaj jih je zopet odprl v slovo ljubljenemu nadpastirju ter se mu prijazno nasmehnil. Par ur pozneje je 4. avgusta ob dveh ponoči zdihnil ravno tedaj, ko je duhovnik molil: „Naj mu sv. angelji božji hite ter ga popeljejo v nebeški Jeruzalem.“

Ljudstvo, ki je vso noč molilo v cerkvi, je začelo glasno hvaliti in slaviti njega, ki je bil ponižnost tako ljubil. Skozi oba dneva so prihajale ogromne množice k dobremu očetu po slovo. Prinašali so sè sabo rožne veńce, podobe, svetinjice, kar sta dva duhovnika polagala v roke svetega župnika. V soboto je bil pogreb, pravzaprav slavnostni sprevod, ki ga je ljubezen prirejala nepozabnemu dobrotniku. Do šest tisoč ljudi je polnilo trg in ulice. Svečano so zapeli zvonovi, dvignili so krsto, katero je spremljalo tristo duhovnikov. Ljudstvo ki je stalo ob strani je

pokleknilo in klonilo glave, ko so nesli krsto mimo v trdni veri, da jih oče še enkrat blagoslavlja. Oči vseh so bile rosne, v srcih pa se je porajalo veselo prepričanje, da je bil blaženi smrtni dan hkrati rojstni dan velikega svetnika za nebesa. Škof je vodil pogreb ter imel nagovor na glavnem trgu. Proslavljajal je dela rajnega župnika ter izrazil željo, da bi že skorej prišel dan, ko ga bodo na altarju častili ko svetnika božjega.

Francosko ljudstvo se je sedaj še z večjo ljubeznijo oklenilo svojega dobrega očeta in ga častilo ko mogočnega priprošnjika v nebesih, še preden je bila sv. Cerkev izrekla svojo sodbo. Romanje v Ars nikakor niso prenehala; ravno nasprotno. Ne samo Francozi, temveč tudi drugi narodi so začeli prihajati v Ars na grob preprostega župnika. Bolnik so se zaupljivo zatekali k njemu in ga prosili zdravja. Njih zaupanje je bilo z mnogimi čudeži bogato poplačano. Naj mej drugimi navedemo le dva, ki jih je Cerkev potrdila takrat, ko ga je prištel mej blažene.

Mali Leon R. je bil onemel in na eni roki ohromel, tudi dihal in je težko. Zdravniki niso mogli pomagati. Ko so dečka peljali na grob župnika Vijaneja, je roka ozdravela, začel je tudi hoditi in po končani devetdnevnicji je bil popolnoma zdrav. — Mladenka Adela Joly je imela na roki nevarno oteklino. Zdravila se je v lijonski bolnici, a zaman. V zaupanju na Vijanejevo pomoč so ji položili na roko košček traku, ki ga je svojčas rabil Vijane. Mladenka je hipno popolnoma ozdravela.

Mejtem pa so razni pisatelji napisali razne knjige in knjižice o Vijaneju, njegovem življenju in delovanju, o njegovih pridigah in krščanskih naukih. Vsi so bili edini v tem, da je mali Ars imel svetnika, ki ga bo prihodnjost razodela vsemu svetu. Zato so dali napraviti načrt za povečanje male arske cerkve in že po šestih letih Vijanejeve smrti je bilo posvečeno krasno svetišče sv. Filomene in bodočega sv. Vijaneja.

Neki kipar je ohranil poznejšim rodovom pravo Vijanejevo podobo. Za to delo je bilo treba študij. Delj časa je hodil z drugimi vred h krščanskemu nauku, ne z namenom, ki ga je dobri pastir arske župnije želel v srcih poslušavcev, ampak zato, da je opazoval Vijanejev obraz ter hkrati pod klobukom z ilovico oblikoval njegovo glavo in obraz. Vijanejevo oko je kmalu zapazilo nered, zato je kiparja posvaril. Ker pa se ni poboljšal, je moral slednjič sprejeti ukor vpričo vseh vernikov. Odslej se ni več upal v cerkev, k sreči pa je bil vzorec že v toliko izgotovljen, da je lahko doma delo nadaljeval.

Prišel je čas, ki ga je božja previdnost določila za povečanje ponižnega služabnika. Po dolgotrajnih preiskavah mu je papež Pij IX. l. 1874. pridel naslov „častitljivi služabnik božji“. Papež Pij X. ga je l. 1905. uvrstil mej blažene, sedanji papež Pij XI. ga je na binškoštni praznik 1926 mej svetnike prištel.

Z iskreno hvaležnostjo je zapel krščanski svet „Tedeum“, saj je dobil mogočnega priprošnjika pri Bogu; razveselila se je duhovščina

novega patrona, v katerem zre najlepši zgled dobrega dušnega pastirja; vradostila se je zlasti Frančiškova družina tretjerednikov in v tihi sreči hvali Boga, da ji je dal novega svetnika. Sv. Janez Krstnik Marija Vijane prosi za nas!

Dora Verne.

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

(Dalje in konec.)

Vsak, tudi najmanjši greh je veliko hudo z ozirom na Boga.

Mali greh, res ni tako težak ko smrtni, ne vzame duši življenja ko smrtni, vendar pa žali svetega Boga. Ke bi imeli pravo pojmovanje o božji veličini in svetosti, bi lahko doumeli, da vse, kar ne dopade Bogu, ne more biti majhino in neznatno. „Pri odpustljivem grehu“, pravi sv. Avguštin, „ne smemo gledati, kaj dela, temveč koga žali. Predariti moramo, da je tisti, ki ga ž njim žalimo, neskončni Bog, Bog, ki bo zahteval odgovor od vsake prazne besede in ki nič nečistega ne pripušča v svoje kraljestvo.“

To je res, da se odpustljivi greh, kaker že ime pove, laglje odpusti; in vendar trdi isti sv. Avguštin, da je manjše zlo pokončanje neba in zemlje kaker mali greh. Da, ke bi spreobrnili vse grešnike in mogli rešiti vse pogubljene iz pekla z enim samim malim grehom, je manjše hudo pustiti vse grešnike v njih hudobiji in vse pogubljene v njih trpljenju, ko prostovoljno žaliti božjo Svetost z najmanjšo krivico.

Če je odpustljivi greh le majhin, ker se ni dopolnil s popolnim premislikom, in je bil storjen le v neznatni reči, vendar zato ni majhin v božjih očeh, ki nam zapoveduje, da ga ljubimo iz vsega srca, vse duše, vseh moči. Kako naj ne bo Bog užaljen, če se sicer smrtnega greha ogibamo iz strahu pred peklom, nič pa si ne storimo iz malih grehov. Kedor tako ravna, nekako tako-le Bogu govori: „Moj Bog, ti se moraš zadovoljiti, da ti ne povzročim večjega zla, male stvari mi boš pa že pregledal. Vem da ti ni všeč, če prebijem kakšno uro v brezdelju, če govorim prazne in ničemrne besede, če sem pri molitvi tako malo zbran, če je moje srce še tako na svetu in malo v nebesih, če sem tako mrzel za dobra dela... pa tudi nimam resne volje, da bi se v teh rečeh kaj poboljšal.“

Vprašamo torej, ali ni grešno in sramotno tako obnašanje do Boga? To je prav tako, kaker če bi otrok govoril starišem: „Ljubi stariši, pred večjo vpornostjo do vas se bom varoval, za male žalitve se pa ne bom zmenil, upam, da bi boste že odpustili.“

Vsa zloba malega, tudi najmanjšega greha, obstoji v zapostavljenju božje volje kaki zemeljski dobrini. Po pravici trdijo bogoslovci sv. Cerkve, da je za smrtnim grehom mali greh največje hudo. Morali bi biti pripravljene raje vse hudo na svetu pretrpeti, ko en sam najmanjši greh storiti. Če bi mogli z enim samim odpustljivim grehom vstaviti vso nesrečo sveta: kugo, lakoto, vojske itd., bi morali vse prej dopustiti, naj pride nad nas, kaker da bi privolili v še tako neznamen greh.

Pomanjkanje, draginja, lakota, preganjanje, bolezn, smrt in druge nezgode zadevajo le stvari in ne Stvarnika, greh pa še tako majhin, je zoper Boga, mu jemlje dolžno čast in ga prezira. Zato ni nikaker dopuščen mali greh, če bi se ž njim storilo še toliko dobrega. Sv. Anzelm vprašuje: „Kateri grešnik se bo drznil imenovati greh malo zlo? Kedaj je onečeščenje Boga še bilo majhino zlo? Če bi podložni kralju rekel: „V družih rečeh bom slušal, v tem pa ne, ker to je le neznamen reč... Kakšen ukor bi imel pričakovati od kralja, če ne še kaj hujšega?“

O tudi mi bi živo spoznali hudobijo malega greha, ko bi se mogli povspeti do miselnosti svetnikov. V spomin si pokličimo kakšnega svetnika iz redov sv. Frančiška n. pr. sv. Paškala Bajlonskega, ki naj nas uči spoznavati hudobijo malega greha. Imenovani svetnik se je že ko deček skrbno ogibal tudi najmanjšega greha, zakaj mislil je na povsod pričujočega Boga. Vsled svoje nežne vesti je bil daleč naokoli znan, klicali so ga za svetega pastirja. Ovce pasti je bila njegova služba. Mati ga je nekoč vprašala, ali bi ne hotel pasti tudi koze njihove sosede. Paškal je prosil, naj ga mati opraviči pri sosedu, zakaj koze so tako nemirne živali; težko bi jih bilo zastražiti, da bi ena ali druga tu in tam ne všla na tuje polje ali travnik in ga oškodovala. Tako vesten je bil Paškal že ko deček. — Če je storil kakšen pogrešek, je napravil na vrvi, katero je vedno seboj nosil, voz, da ne bi pozabil nanj. Pri prvi spovedi nato se je vseh teh pogreškov skesano obtožil, tako da so se njegovi tovariši čudili, kaj tako dolgo dela pri spovedi, ko vendar na njem ne opazijo nobenega greha. — Ob času žetve je vedno nosil pri sebi srp, in je pomagal ženjicam zdaj na tej zdaj na oni njivi; s tem je namreč hotel popraviti slehrno škodo, ki bi jo ovce storile, ne da bi za to vedel. Silno je skrbel, da bi se kedaj ne zgodila kakšna škoda na drugem posestvu. Neko noč so mu ovce ušle na sosedovo njivo. Brž je dal škodo ceniti in še isti dan je nesel določen znesek denarja oškodovanemu lastniku. Sosed denarja ni maral sprejeti, češ da je že Bog sam poravnal škodo in je njivo bogato blagoslovil. Tako je Bog že tukaj na zemlji poplačal zvestobo pobožnega pastirja. — Kmalu po tem dogodku je Paškal stopil v prvi red sv. Frančiška. V tem redu je šel od čednosti do čednosti vedno višje v popolnosti, skrbno se je varoval vsega, kar bi utegnulo le kolikanj biti grešno. Umrl je v veliki svetosti. Cvetje je že pred leti prineslo popis njegovega svetega življenja.

Zelo vpoštevani vodnik v duhovnem življenju, Evzebij Niremb, gre v tej stvari še naprej in trdi o Mariji z ozirom na mali greh to-le: „Če bi preblaženi Devici Mariji, takrat, ko je stala pod križem in objokovala bolečine in smrt svojega božjega Sina, bilo na izbiro dano, da ga more videti povišanega ob desnici Očetovi, toda s pogojem, da stori en mali greh. Marija bi tega nikaker ne storila, temveč bi raje še enkrat videla svojega Sina razpetega na križu, kaker da bi privolila v najmanjši odpustljivi greh.“ [Lib. de ador. 2. c. 11.]

Da je mali greh veliko hudo z ozirom na Boga, ti je priča celo lastna pamet iz tvojega vsakidanjega življenja. Če te piči droben komarček, se ti zdi, da ti je napravil toliko hudo, da imaš pravico vbiti ga. Ti imaš v tem slučaju komarjev pik za večje zlo ko njegovo smrt, če tudi je to najhujše, kar ga zadeti more. Tako je tudi najmanjši greh nasproti Bogu neizmerno večje hudo, kaker vsako zlo, ki bi utegnilo človeka doleteti; zakaj vzvišenost Stvarnika nad človekom je veliko večja, nego vzvišenost človeka nad komarjem.

Ker je hudobija najmanjšega greha z ozirom na Boga še zmirom velika, ali se bomo potem čudili, če so se svetniki tresli pred njim? Kako mislimo mi o malem grehu?

Vsak najmanjši greh je veliko hudo tudi z ozirom na človeka.

Uboštvo, bolezn, toča, ogenj, povodenj in druge uime lahko težko zadenejo naše telo, a duši naši, našemu zveličanju ne morejo do živega, dokler mi nočemo. Take nesreče, če smo trdni v volji, nas ne morejo odvrniti od Boga, in tudi ne ustaviti na potu popolnosti. Take časne nesreče nas morejo celo podpirati na poti popolnosti in nam ogladiti pot v nebeško domovino. Kristus opominja: „Ne bojte se tistih, ki umore telo, duše pa ne morejo umoriti; bojte se marveč tistega, ki more dušo in telo pogubiti v pekel“ [Mat. 10, 28]. — In v svoji molitvi nas Gospod spodbuja moliti: „Reši nas hudega“ t. j. reši nas vsakega greha. K tem besedam pripominja sv. Kasijan: „Na svetu ni družega hudega ko le greh“.

Sv. Terezija je pogosto opominjala svoje duhovne hčere: „Pred premišljenim grehom, naj bo še tako majhin, vas varuj ljubi Bog!“

Arijanski cesar Valent je silil v škofa sv. Bazilija, naj v nekaj privoli, kar se ni strinjalo s škofovskimi dolžnostmi. Svetnik se temu srčno zoperstavi. Cesarski namestnik pokliče škofa pred sodbo in mu žuga, da mu bo pobral vsa posestva, ga pognal iz dežele, celo sè smrtjo mu žuga. Na to svetnik mirno odgovori: „Plaši me z drugimi rečmi; vse to me ne gane, vsega tega se nič ne bojim. Ko moramo spolnjevati svoje dolžnosti, imamo Boga pred očmi, vse drugo zaničujemo. Ogenj, meč, divje zveri, železne grablje, to nam dela največjo radost. S čimerkoli mi žugaš, kakerkoli me mučiš, nič me ne bo odvrnilo, nič opla-

šilo.“ — Ko mu oblastnik da en dan odloga v pomislek, ga svetnik pogumno zavrne: „To je zastoj, jutri bom ravno tak, kakršen sem danes.“

Pri svetnikih opažamo, da so se greha ogibali iz dveh vzrokov: v prvi vrsti zato, ker so v grehu gledali razžaljenje božjega Veličanstva, ki sovraži slehrni greh — veliki, mali in najmanjši; v drugi vrsti zato, ker so v grehu gledali neko ostudnost in ogabnost, ki ni vredna človekovega dostojanstva. Oni so bili vitezi Kristusovi, junaško so se ustavljali najmanjšemu prostovoljnemu grehu, in če so kje opazili kako napako, so hitro začeli ž njo boj na življenje in smrt.

Sv. Frančišek Sal. je bil ko mladenič zelo udan hitri jezi, najneznatniše nasprotovanje ga je spravilo iz ravnotežja. Slišal pa je od svoje blage matere, da je ta napaka Bogu zoprna in človekove časti nevredna; takoj je napovedal vojsko svoji prirojeni togoti in ni odnehal dokler jo je po dobrih 20. letih zmagal. Postal je krotak kaker jagnje in prav s to svojo krotkostjo je očaral svojo okolico in pridobil na tisoče trdovratnih grešnikov za Boga.

Svetniki so nam zapustili zgled in nauk, kako naj se tudi mi izogibamo grehu. Dolžni smo to storiti, ker je greh veliko hudo z ozirom na Boga, pa tudi z ozirom na človeka. Vsak greh tudi najmanjši žali Boga, žali pa tudi dostojanstvo človeka, zato je vedno ostuden, grd in ogaben in teh znakov mu ne more izpodbiti njegova neznatnost in malenkost.

Mali greh in križani Kristus.

Gospod J. Kr. je neki dan sv. Katarini pokazal v podobi, kako zoprni mu je tudi najmanjši odpustljivi greh. To podobo je svetnica gledala samo trenutek, pa so jo pri priči obdale smrtne težave in bi bila tudi umrla, če je ne bi bil Gospod sam čeznatorno potrdil. Rekla je potem: „Če bi bila v ogenj padla, pa bi bila prišla iz ognja pod pogojem, da bi bila morala še enkrat gledati, kar je bilo grdobije v grehu, ki ga je gledala, bi bila raje v ognju ostala.“ Če je pa odpustljiv greh že tako strašen, kaj bi bila svetnica še le občutila, če bi ji bil Bog pokazal smrtni greh v vsi njegovi hudobiji!

Zdaj pa, verna duša, upri svoje oči na Kristusa visečega na križu in pomisli: milijoni se slehrni dan vzdigujejo zoper Krstusa, pa se za to ne zmenijo in delajo to, kar žalosti njegovo božje Srce.

Pomisli ti občutljiva duša: Ti dobro veš, kaj Jezus hoče od tebe, namreč krotkost in ponižnost; toda ti se ne maraš premagovati, temveč z novega zasramuješ Jezusa, ko se prepuščaš jezljivim in zbadljivim besedam. Mali greh je, ali ta ni malenkost! Pomisli ti nepotrpežljiva in trmasta duša, ki dobro veš, kaj Jezus od tebe terja, namreč potrpežljivost in udanost v voljo božjo, a ti se nočeš premagati, ampak hočeš raje Jezusa še žaliti s svojo nestrpljivostjo in malodušnostjo! Pomisli ti, mlačna in nestanovitna duša, ti dobro veš, kaj Jezus od tebe zahteva, namreč zvestobo in stanovitnost v službi božji, v molitvi, čuječ-

nosti in zatajevanju; ti hočeš le takrat moliti, če te veseli, le takrat zatajevati se, če se ti zdi lahko. Raje hočeš Jezusa z nova spraviti na krvavi pot na Oljiski gori, ko goreče moliti in čuti nad svojo razbrzdanoostjo v očeh, ušesih, zlasti pa v jeziku! Povej, ali je to res mala reč? [Pred. 74. str. 465].

Sv. Katarina Emerih je ostro pokorila vsak svoj greh, ki ga je storila v življenju. Pet let stara deklica je gledala skozi vrtno ograjo na tleh ležeče jabolko z otročjim hrepenenjem, če bi ga mogla zavžiti. Vsled te malenkostne nepopolnosti je začutila toliko žalost, da si je naložila za pokoro, iz ljubezni do Križanega Gospodar nikedar več ne vžiti nobeno jabolko. Celó življenje je ostala zvesta svojemu sklepu. — Drugikrat se je razburila nad neko kmetico, ker je slabo govorila o njenih stariših. Ko jo je kmalu nato srečala, je šla mimo nje, ne da bi jo pozdravila. A hitro se obrne, stopi h kmetici in jo prosi v Kristusu križanem odpuščanja, ker se je neprijazno vedla do nje.

Povsem napačno bi torej bilo misliti, da je Jezus trpel samo za smrtne grehe, mariveč njegovega trpljenja vzrok so bili tudi naši mali grehi in celo naše nepopolnosti. In ker je bilo Jezusovo Srce neskončno bolj občutljivo ko naša srca, zato je tudi občutilo večji stud nad najmanjšim grehom, kakor ga mi nad največjo grdobijo in hudobijo imeti moremo.

Tudi mali grehi so mu povzročali nepopisljivo bridkost; vsaki izmež njih je bil globok trn v njegovo presveto glavo, vsaki izmež njih mu je privabil solzo iz oči. Zelo skrbiš, da ne bi vznevoljil svojega prijatelja; zakaj si pa tako neobziren do svojega križanega Jezusa, ki te neprecenljivo bolj ljubi od vsakega prijatelja in vendar ga tako pogosto žališ. — Ali ne veš, čim večje so milosti, s katerimi Bog obsiplje tvojo dušo, tem večje so bolečine božjega Srca, če mu ljubezen vračaš s tem, da mu množiš trpljenje na križu s prostovoljnimi malimi grehi. — Kako moreš še ljubiti mali greh, če vidiš Jezusovo Srce prebodeno zavoljo njega!

Mali greh v svojih nasledkih.

Z malim grehom žališ Boga, delaš pa veselje hudobnemu duhu. Ta od veselja poskakuje, če se mu posreči zazibati v preišljene in radovoljne male grehe kako popolnišo dušo. On dobro pozna nasledke prostovoljnega malega greha. V te je treba nekoliko globlje posvetiti, da se nam tem bolj zjasni, česa je zmožen mali greh v nadnaravnem in časnem oziru napram naši duši.

a) Mali grehi potemnjijo lepoto duše.

Sv. Avguštin pravi: „Mali grehi sicer duše ne umoré, pa jo vendar ogrdé.“ S tem hoče reči, da postane duša zaradi pogosto storjenih malih grehov, iz katerih si nič ne stori, pred Bogom umazana, neprijetna.

Zveličana Vilana je bila ko deklica zelo udana pobožnosti, v zakonu se je pa bolj in bolj pogrezala v ničemernost in mlačnost. Bog se je je usmilil. Ko se je nekoč z dopadajenjem pogledala v zrcalo, je strahu osupnila, — zdelo se ji je, da je čisto hudobcu podobna. Prijela je za drugo in tretje ogledalo, ista podoba, samo da je bila še bolj spačena in grda. Strahu in groze trepetaje je odložila pohujšljivo obleko, vrgla je od sebe ves lepoticje, odela si je čisto preprosto obleko in je šla v cerkev, kjer je še isti dan opravila dolgo spoved. Odslej se je znova oprijela pobožnih vaj, in je vsztrajala v spokornem življenju do konca. (Scherer: Lexic. IV. str. 170).

Kako lepa je duša, ki živi v popolni božji ljubezni! Prosta je ne le smrtnege, ampak tudi vsakega prostovoljnega malega greha. Na nji počiva dopadajenje Očeta, ki jo je vstvaril, ljubezen Sina, ki jo je odrešil in moč Sv. Duha, ki jo je posvetil. Ves blišč, vsa lepota tega sveta zgine spričo lepote take duše. A glej nesrečo! Kako žalostno popači to izredno lepoto en sam odpustljivi greh! S kakšnim očesom bi pogledal ženin svojo nevesto, ko bi pristopila k altarju v snežno beli obleki iz svile, toda zamazani od blata in prahu?

Zdaj si pa predoči, s kakšnim očesom more božji ženin gledati na tvoji se svojo lastno krvjo oprano dušo, če jo zopet in zopet oškropiš z blatom odpustljivih grehov! Pojdi vendar in se ne prikaži poprej pred obličjem svojega Ženina, dokler ne izmiješ teh madežev z dejanji kesanja, poniževanja, zatajevanja, ljubezni in z resnobno obnovo svojih dobrih sklepov. Zato se tudi nahaja pri vhodu v cerkev posoda z blagoslovljeno vodo, da si vsakedo pri vstopu v svetišče ž njo in z dejanjem kesanja opere svojo dušo malih grehov, preden se prikaže pred Gospodom.

Tako torej kazi mali greh dušo, zapraši njeno lepoto, zatemni njen blišč in jo onesnaži. Res, da taka duša še ni sovražnica božja, posebna prijateljica pa tudi ni!

b) Mali grehi ovirajo pritok posebnih milosti.

Druga velika škoda, ki izvira iz malih grehov je, da zavirajo dotok bogatih in posebnih milosti, brez katerih ni stanovitnosti v čednosti. Kardinal Hugo potrjuje to z besedami: „Kaker se nihče rad ne nahaja v izbi, ki je polna muh in mušic, tako se tudi Bogu gabi duša, katero vedno obletavajo mušice malih grehov“ (Geistersch. I. 70).

Prostovoljni mali greh je torej tista obžalovanja vredna zatvornica, ki prekine trajni dotok posebnih božjih milosti. Res je, da mali greh ne vniči posvečujoče milosti, zadržuje pa dejanske milosti, s katerimi obsipava Bog dušo, ki ni omadeževana z malimi grehi. Te posebne milosti obstojajo v neki nadnaravni luči, ki razsvetljuje razum, v svetih navdihovanjih, ki nagibajo voljo k dobremu, v skesanih nagibih, ki mehčajo srce, v nebeških tolažilih pri molitvi, v neki posebni moči in srčnosti vstavljeni se stanovitno skušnjavam.

Pri svetnikih vidimo, kako učinkovito je nanje delovala ta posebna milost božja. Tu opazujemo udanost, ki najde v najtrših poskusnjah tolažbo, potrpežljivost, ki prosi za več trpljenja, pobožnost, v kateri se topi srce kaker vosek na ognju, ljubezen, ki veže duše srédi najrazličnejših in najnapornih opravkov z Bogom v trajni zbranosti. Mi pravimo: „To so izredne milosti, katere deli Bog svojim zvestim služabnikom,“ in želimo, da bi tudi drugi tako rekli, da bi mogli še dalje mirni in potolaženi ostati v svoji duhovni lenobi.

Jezus želi tudi nam posebne milosti skazovati: „Glej, jaz stojim pred vratmi in trkam, kedor mi odpre, hočem k njemu priti in se ž njim gostiti.“ Če ne postanemo deležnih teh višjih duhovnih dobrot in milosti, smo sami krivi; mali grehi so, ki zapirajo milostim vrata v naša srca.

Mogoče že veliko let tožiš o suhoti in praznoti duha, o hiranju notranjega življenja. Pogledj v svoje srce, preišči vest, če niso znabiti tega stanja krivi tvoji mali grehi, v katere padaš brez strahu in iz gole navade. Če je tako, vzdrami se iz svoje mlačnosti, ponižaj se pred Gospodom, zatiraj svoja slaba nagnenja in Gospod bo začel tudi na tvojo dušo rositi posebne nebeške milosti.

c) Mali grehi te zadržujejo na potu popolnosti.

Odpustljivi grehi slabijo ljubezen do Boga, manjšajo pobožnost srca, dušo delajo bolešno in neodporno zoper grešna nagnenja. Duhoviti Tanler pravi: „Kaker gosta megla telesne oči zadržuje v pogledu, tako zatemnijo mali grehi oči duše, da ne morejo Boga prav videti“ (Geistesch. I. 60—70). Neka gospa bi bila silno rada vedela, kako je ž njeno dušo pred Bogom. V ta namen je opravljala veliko molitev in spokornih del. Nekega večera je opazila na samotnem kraju žensko postavo, ki je držala malo dete na rokah; dete je bilo po celem životu posuto s kozami in oteklinami. Ženska se dami približa in ji odblizu pokaže dete rekoč: „Glej, kaker ta otrok, taka je tvoja duša pred Bogom“ in zgine. Gospo je obšla tolika žalost, da je vso noč prejokala. Zgodaj zjutraj je hitela k Janezu Avel. in mu pove, kaj je videla. Modri mož jo vpraša: „Ali je bil otrok živ ali mrtev?“ „Živ“, odvrne dama. „Dobro, potolažite se,“ nadaljuje bogoljubni mož, „zakaj to vam je znamenje, da vaša duša še živi in je v stanu milosti božje, toda koze in otekline to so vaši odpustljivi grehi, katerih se premalo varujete.“

d) Mali grehi peljejo v smrtne grehe.

Premišljeni mali grehi so most, ki veže male grehe s smrtnimi. Sv. Krizostom je nekedaj pridigal: „Povem vam nekaj čudnega in nezaslišanega; večkrat se nam je bolj varovati malih grehov ko smrtnih; zakaj pri smrtnih grehah nas že njih velikost nagiba, da jih sovražimo; toda male grehe imamo le za male in ravno s tem podcenjevanjem si

gladimo pot do smrtnega greha.“ — Isto spričuje Sv. Duh: „Kedor majhino zaničuje, bo sčasoma padel“ (Sir. 19, 1). Kristus pravi: „Kedor je v najmanjšem zvest, je zvest tudi v velikem, kedor pa je v najmanjšem krivičen, je krivičen tudi v velikem“ (Luk. 16, 10).

Z malim grehom se manjša in ohlaja ljubezen ter gine strah božji. „Čednosti in tudi pregrehe imajo majhin začetek, postajajo pa polagoma velike“ (Sv. Dorotej).

Hudobni duh je prezvijačen, da bi nedolžnega naenkrat spravil v smrtni greh, zakaj to bi mu greh omrzilo in zastudilo. Ne prihaja takoj ko erjoveč lev, temveč najprej ko zvita kača. On ne pelje človeka naravnost na cesto proti peklu, marveč ga tira pred seboj po tisoč stranskih potih. Spočetka mami le z malimi skušnjavami; če ga je za to pridobil, da mu majhini grehi več ne vzbujajo vesti, potem je za enkrat satan že svoje dosegel (Geistessch. I. 68—70).

Spomni se kralja Davida! En sam radoveden in nebrzdan pogled ga je spravil v dva strašna greha in je izval toliko gorja nad njegovo hišo. — Poglej Juda Iškarijota! Z nagnenjem do denarja je začel, končal je pa z grdo skopostjo, sè sramotnim izdajstvom in z obupno smrtjo.

Tako je mali greh nekako majhina, neznatna rana, pa če ne pazimo na njo in ne vporabljammo sredstev, postaja vedno bolj nevarna in slednjič neozdravljiva.

Ko je sv. Terezija še mlada bila, je začela polagoma popuščati od svoje gorečnosti in postajala je čedalje bolj ničemrna in mlačna. Bog se je je pa usmilil in pokazal ji je v prikazni prostor v peklu, kamer bi gotovo prišla, če se ne bi bila oprostila svojih napak, ki so takrat bile le mali grehi.

Časne kazni za male grehe v tem življenju.

V sv. ismu najdemo marsikateri pretresljiv zgled, kako je Bog že na tem svetu kaznoval male grehe. — Mozes je imel veliko hrepenenje po obljubljeni deželi, in vendar mu je Bog vhod vanjo zabranil, ker je dvojil, ali bo mogel iz trde skale pritrkati vode. Ta nezaupnost Mozesova je bila le mali greh, vendar pa je Boga tako užalila, da mu je vsako ponovno prošnjo odbil, in mu slednjič prepovedal še o tem govoriti. In vendar je Bog sam imenoval Mozesu kot „svojega najzvestejšega služabnika.“

Mozesova sestra Marija je postala gobova, ker se je nepovoljno izrazila o svojem bratu. — V kraljestvu kralja Davida je razsajala tri-dnevna kuga, ki je pobrala 70.000 ljudi, edino zaradi tega, ker je kralj ukazal iz ničemrnosti prešteti vse za vojsko sposobne moške. Betzamičani so ogledovali škrinjjo zaveze z manjšo spoštljivostjo, kaker se je spodobilo; tisto uro jih je moralo 50.000 umreti. — Zakaj sta bila Ananija in Zafira kaznovana z naglo smrtjo? Ali ne, ker sta iz napačne sramežljivosti zakrivila laž, ki je bil po mnenju učenih bogoslovcev le mali greh.

Navedeni zgledi, katerim bi lahko sledila še lepa vrsta drugih, glasno pričajo, da tisto, kar je Bog kaznoval z gobami, kugo, usmrtjo veliko tisočev, ne more biti nekaj malega. Je Bog le v starih časih sovražil mali greh, zdaj ne več? Bog je nespremenljiv. Greh je bil vsigdar nasproten božji svetosti in pravičnosti! Bog ga kaznuje ali na zemlji ali v večnosti.

Časne kazni za male grehe v vicah.

Za vsak na tem svetu še nespokorjeni greh čaka nas časna kázen v vicah. Po nauku sv. Cerkve je pa vsako trpljenje v vicah večje ko vse trpljenje skupaj, ki smo je morali tukaj na zemlji prestajati. Sv. Tomaž Akv. celo uči, da „je najmanjše trpljenje v vicah hujše, kaker največje trpljenje sedanjega življenja.“ Častiljivi in sveti Beda trdi, „da so kazni v vicah grenkejše ko vse, kar so trpeli sv. marterniki, in kar bi si človek vse mogel izmisliti.“ (In po. 37).

Kazni v vicah, so po svojem bistvu nekako iste kaker v peklu, če izvzamemo večnost in obup. Kedo bi se tedaj ne bal tega strahovitega kraja, kjer uboge duše, ki so svete in pravične, ki so že namenjene za nebesa veliko trpe? Pomisli, da so na tem kraju trpljenja duše, ki so umrle v milosti božji, ki so ljubljene hčerke nebeškega Očeta in tempelj Sv. Duha; — in vendar pravični Bog ž njimi tako trdo postopa. Glej, to so nasledki malega greha!

Sredstva zoper male grehe.

Služabniki božji so se posluževali različnih pripomočkov, da bi bili kar največ zavarovani pred malimi grehi. Vsa sredstva, ki smo jih našli zoper smrtne grehe, imajo tudi veljavo proti malim grehom; in vsa sredstva zoper male grehe, se lahko vporabljaajo tudi napram smrtnim grehom. Taka primerna sredstva so: zatajevanje, miloščina, delo, premišljevanje o hudobiji malega greha, o Kristusovem trpljenju, večnosti in božji pravičnosti, beg pred priložnostjo, strah in ljubezen božja, spraševanje vesti, prejemanje sv. zakramentov, brzdanje čutov. — Na tem mestu hočemo opisati le pet sredstev, ki so od raznih pobožnih učiteljev posebno preizkušena in priporočena.

1. Zatajaj svoje čute, predvsem oči, ušesa, zlasti jezik. V teh in po teh čutih največ in najglaglje grešimo. Hujši ko drugi čuti, je jezik. O njem pravi sv. Leonard Portom., da se je treba vsaki dan prav dobro vest izprašati, ker tudi pri pobožnih ne miruje.

2. Prav dobro sredstvo proti malim grehom je resnobna misel, da Bogu, Devici Mariji in vsem nebeščanom bolj dopademo, če se iz ljubezni do Boga le enega malega greha prav skrbno varujemo, kaker ko bi tisti dan še toliko dobrega storili, poleg tega pa prostovoljno padali v dotični mali greh. — Sv. Armela je slehrno jutro opravila posebno molitvico, da bi jo ljubi Bog obvaroval tudi najmanjšega greha. Angelju varihu se je večkrat čez dan priporočila, naj jo uči, kako mora

Boga ljubiti in mu služiti. Grozno se je bala, da bi kaj nedostojnega ne storila vpričo svojega angelja; že sama misel nanj jo je obvarovala vseh radovoljnih nepoplnosti.

3. Veliko premore zoper mali greh tudi misel, da smo otroci sv. očeta Frančiška, ki je iz dna srca sovražil vsaki greh. Otroci pa morajo biti podobni očetu, če so res pravi otroci. Ali gre to vkup, naš sv. oče tako popoln, mi otroci njegovi pa še tako nepopolni? Mislimo včasih na to!

4. Premišljevanje o hudobiji in nasledkih malega greha bo vtisnilo v naša srca strah in stud nad vsakim grehom. In iz tega se bo rodil trdni sklep, da iz gole navade in lehkomišljenosti ne bomo storili nobenega greha več. In če bomo ta sklep tudi držali, kako brzo bo naše dviganje na lestevici poplnosti!

5. Vobče priznано in zelo vspešno sredstvo ne le zoper velike, ampak tudi male grehe je pogosten prejem sv. zakramentov. Obojno mora biti dobro opravljeno. Spoved bodi vselej skesana in odkritosrčna, sv. obhajilo pa prejemajmo v živi veri in s hrepenečim srcem. Površna spoved in mlačno sv. obhajilo malo ali tudi nič ne zmoreta zoper male grehe.

Še eno — posebno izdatno sredstvo proti malemu grehu.

Obširno smo o tem sredstvu govorili že pri smrtnem grehu, namreč vse, kar smo rekli o čiščenju in zatiranju smrtnega greha in vsakega nagnenja do njega, velja tudi o malem grehu. Blagovoli dotični odlomek še enkrat prebrati in ga obrniti na mali greh in boš imel pred sabo najizdatniše sredstvo proti malemu grehu. Ko si ono prebral, si vtisni v spomin: le majhino je število tistih, ki bi srce očistili vsakega prostovoljnega nagnenja do malih grehov. Mnogi sicer izbrišejo svoje pogoške pri spovedi, redki jih pa tako operejo, da bi se očistili tudi hudega nagnenja do greha. Spove se, da je bil željan prazne časti, ne prizadeva si pa zatirati nagnenje v sebi, ki požiga častilakomnost. Ta spokornik se hoče očistiti, pa ne popolnoma. Prizadevati si moraš zatreti v sebi hudo nagnenje do svojih malih grehov. Dokler se resnonbno ne lotiš tega dela, ne bodo pomagala zgoraj naštetá sredstva zoper mali greh in ti boš ostal pri svojem priljubljenem grehu. Če pa začneš resno zatirati svoje hudo nagnenje do greha in vzbujati v sebi čednost, ki je dotičnemu grehu nasprotna, boš postal v kratkem času popoln.

To so glavna in preizkušena sredstva zoper mali greh. Poslužujmo se zdaj tega, zdaj onega, katero za boljše spoznamo. Ker je pa na zadnje imenovano sredstvo najbolj učinkovito, se poprimimo zlasti tega, sicer stane največ truda, prinaša pa tudi največ koristi; zakaj zatiranje hudega nagnenja do malih grehov nas dela svetnike, kar se o drugih sredstvih ne more vselej trditi.

Kaj stori, če si padel v greh?

Kardinal Bona govori o tem tako: „Če si iz slabosti ali iz hudobije padel v kakšen greh ali pogrešek, se obrni namah k Bogu. Najprvo pomisli na svojo ničnost in vzbudi dejanje zaničevanja samega sebe. Nato se zberi v Bogu, in napravi primeren zdihljaj, s katerim obžaluješ svoj greh, in obljubiš poboljšanje. (Tak zdihljaj bi n. pr. bil: „Moj Jezus, ne bodi mi sodnik, ampak odrešenik!“) — Če si storil to z odkritim srcem, ne bodi v tesnobi, če ti je Bog greh odpustil ali ne. Tak nemir rodi napuh in je prav nevarna past hudobnega duha, ki hoče zbegati tvoje srce. Vrzi se raje v naročje božjega usmiljenja, pojdi zopet k svojim opraviлом, kaker bi se nič ne zgodilo. Otroci, ki še niso dovolj krepki za hojo, večkrat padejo, in ker še sami ne morejo vstati, iztegujejo svoje ročice k materi, ki jih zopet spravi na noge. Ti si pa Bogu ljubši kaker je dete svoji materi.“ — (Tageslauff str. 179).

Konec.

Naš konečni sklep bodi, da ne bomo nikoli imeli mali greh za stvar brez pomena, mariveč za zlo, ki žali Boga in duši več škoduje kaker pa ljudje navadno mislijo. Zato napovejmo vojsko slehrnemu malemu grehu, ki nam je še v navadi in več ali manj rade volje padamo vanj. Da bomo to laglje dosegli, pomislimo pri večernem izpraševanju vesti, da je mali greh seme plevela; če to seme ne iztrebimo, postane osat, kateremu ne bomo več kos. Kaker boleznj telo slabijo in ga pomikajo k grobu, tako delajo tudi mali grehi dušo vedno manj odporno, dokler se slednjič znajde v smrtnem grehu. Tako nas pahne mali greh, sicer ne sam po sebi v pogubljenje, — pač pa to stori po smrtnem grehu, kateremu je prav on pripravljaj pot v naše srce. Čujmo, molimo in bomo na straži!

P. MAVRICIJ TERAŠ, kapucin:

Izključitev nevrednih tretjerednikov.

(Vodilo III. 4.)

V tretji red se smejo sprejemati samo taki kristijani, ki so na dobrem glasu. Lehko pa se pripeti, da je tretjerednik v začetku svojega redovnega življenja dober in vesten redovnik, s časom pa se poslabša in postane nevreden član svojega reda. Slabi tretjeredniki pa zelo škodujejo ugledu tretjega reda. Zato je dolžnost predstojništva, da skuša take nevredne člane poboljšati, ako pa to ni mogoče, jih mora iz reda izključiti. Redovno vodilo namreč pravi:

„Udje, ki so nepokorni in slabega obnašanja, naj se dvakrat ali trikrat opomnijo na dolžnosti; ako ne bodo pokorni, naj se izključijo iz reda.“ Oglejmo si ta predpis malo natančneje, da bomo vedeli, kakšni člani niso za tretji red, ampak jih je treba po brezuspešnem opominjevanju iz reda izključiti.

1. Izključitev nepokornih.

Tretji red bi naj bil armada ali vojska samih dobrih in vzornih kristijanov. Najpotrebniša stvar pri vojski je disciplina. Vsak vojak se mora pokoriti, držati red in natančno izvrševati svoje dolžnosti. Tako so tudi pri tretjem redu pokorščina, red in točnost v izpolnjevanju redovnih dolžnosti neobhodno potrebne stvari; brez teh tretji red ne more obstati, še manj pa vspevati in napredovati.

Slehrni tretjerednik prevzame na se popolnoma prostovoljno redovne dolžnosti. Nihče ga k temu ne more siliti. Če pa si enkrat prostovoljno naloži tretjeredno breme in se celo z obljubo zaveže, da bo izpolnjeval vse karkoli tretji red nalaga, je potem njegova sveta dolžnost, da tudi res natančno izpolnuje, kar je Bogu z redovno obljubo prisegel. Kedor je v tretjem redu, mora tretjeredne dolžnosti izpolnjevati. Kedor pa tega noče storiti, ne zasluži, da bi bil član tretjega reda.

Izključiti se morajo potemtakem vsi tisti, ki brez vzroka in po nemarnosti opuščajo redovne shode, ne prejemajo vsaki mesec sv. zakramentov in se za redovne dolžnosti ne menijo. Taki mlačni in nemarni tretjeredniki so podobni suhim vejam, ki drevesu le škodujejo, pa nič ne koristijo. Zato jih je treba odžagati, čeprav se jim drugače ne more ničesar slabega očitati. Za tretji red nima prav nobenega pomena, da bi imel v svoji sredini take člane, ki ne izpolnujejo niti najpoglavitnejših redovnih dolžnosti.

Nadalje se morajo iz tretjega reda odstraniti tudi vsi tisti, ki kljub večkratnim opominom hodijo na plese in k slabim predstavam v gledališču in kino, trpijo v hiši ali pa celo sami berejo slabe knjige in proticerkvene časopise, delajo prepire in sovraštva, kradejo voditelju in predstojništvu dobro ime ter predrzno prestopajo redovne predpise in naredbe. Vse to so stvari, ki so v vodilu prepovedane. Kedor se na te prepovedi ne ozira, za njega ni mesta v tretjem redu. Tretji red potrebuje le dobrih članov, ki se zavedajo svojega redovnega poklica in natančno izpolnujejo redovno vodilo.

2. Izključitev npravno omadeževanih.

Čeprav tretji red blagodejno vpliva na življenje svojih članov, vendar bodo tretjeredniki še vedno imeli svoje napake in slabosti. Take vsakidanje napake in osebne nepopolnosti pa niso tak madež, da bi se kedo opravičeno spotikal in pohujševal. Farizejsko ravnajo tisti,

ki tretjerednike zaničujejo in prezirajo zaradi vsake malenkosti, pri drugih pa za brezverstvo, nečistost in tatvino nimajo nobene ostre besede. V njihovih očeh je preveč zgovorna tretjerednica slabša, kakor pa javna vlačuga ali zagrizen brezverec. Toda od te strani ne more tretji red prav nič izgubiti na svojem dobrem imenu, vsaj ve vsak pameten človek, da imajo tudi najboljši ljudje svoje napake in jih ne smemo zaradi tega še obsoditi.

Pač pa škodujejo tretjemu redu tiste velike napake, ki mu delajo res sramoto in močno omadežujejo njegov ugled. Take napake bi bile: preklinjevanje, pijančevanje, zapravljanje, grdo govorjenje, grešno znanje in zahajanje v slabo družbo. Zoper te napake je treba takoj in odločno nastopiti. Nikaker se ne sme pustiti, da bi zaradi enega ali drugega nevrednega člana trpeli dobri člani na ugledu. Zato se morajo taki, ki imajo take in slične napake, parkrat opomniti in posvariti, naj se poboljšajo in naj ne dajejo ljudem pohujšanja. Ako opomini nič ne pomagajo, se pa izključijo. Če se pa kedo močno pregreši, na primer zoper šesto ali sedmo božjo zapoved in je stvar javna, se pa mora takoj brez odlašanja izključiti. Le na ta način je mogoče ohraniti tretjemu redu čast in dobro ime, druge tretjerednike pa obvarovati pred sličnimi padci. Ako bi se to ne zgodilo, bi se ljulika preveč razpasla med pšenico in jo nazadnje čisto zadušila. Izključitev slabih in nevrednih tretjerednikov je nujna potreba, ki jo narekuje skrb za dobro ime dobrih tretjerednikov.

Izključeni nimajo nič več skupnega s tretjim redom. Tudi se ne smejo več sprejeti, razen po daljšem času, ko so se že temeljito poboljšali.

Ker je izključitev velika sramota, zato naj se tretjeredniki resno potrudijo, da bodo vedno natančno spolnjevali svoje redovne dolžnosti in živeli tako, kakor se spodobi za Bogu posvečene osebe. Ako se hočejo s čim ponašati, naj stavijo ves svoj ponos v to, da bodo vzorno živeli in ostali dobri otroci sv. Frančiška.

P. Adolf Čadež:

Spomini iz misijonskega življenja.

Prvi vojni vjetniki v Aleksandriji l. 1914.

Prve dni oktobra, l. 1914. so tukajšni časopisi prinesli in je bilo obenem tudi oklicano po mestu, da se morajo na „governoratu“, v poslopju angleške oblasti v Aleksandriji, zglasiti vsi tukajšni moški iz Nemčije in Avstrije, ki so stari 18 do 50 let. Če bi se kedo ne oglasil, so mu žugali sè zaporom.

Drugi teden nato je bilo razglašeno, da se morajo zglasti tudi vse ženske brez razločka starosti in vsi moški izpod 18. leta in stari nad 50 let, ki so državljani omenjenih dveh držav in živijo v Egiptu.

Tretji teden je bilo zopet oklicano, naj se moški teh dveh držav, če so vojaščine prosti, izkažejo s potrebnimi listinami. Velik del tukajšnjih nemških in avstrijskih moških se je torej moralo zglasti kar dvakrat pri angležki oblasti; vmes je bil tudi pisec teh spominov.

Kakšno vrvenje je bilo te tedne na governoratu, si lahko mislimo, ker je bilo omenjenih državljanov takrat na tisoče v Aleksandriji.

Mi od tega popisovanja nismo nič dobrega pričakovali; mnogi so bili zelo razburjeni, posebno ženske.

Da bi po nepotrebnem nasprotnikov ne dražili, sem našim ljudem svetoval, naj o vojski očitno nič ne govorijo, naj se doma držijo in brez potrebe po mestu ne pohajajo. Odsvetoval sem vsako shajanje v našem azilu in odpovedal sem tudi popoldansko službo božjo, ki smo jo takrat imeli v armenski katoliški cerkvi. Da nam nevarnost preti, smo veliko bolj čutili, kaker pa vedeli.

Nekateri, ki so nevarnost čutili, so skušali bežati ali pa se skriti.

Marsikateremu se je tudi posrečilo izmuzniti se, marsikaterega so Angleži vjeli, ko je bežal ali se skrival. Naj omenim samo par slučajev.

Ko je vojska izbruhnila, sta bila v Kajiri dva Dunajčana, akademični slikar Fahbah (v. Fachbach), bolan na pljučih, in pa njegov bratranec, operni pevec Messani. Ko sta slišala, da Anglež popisuje nasprotnike, sta takoj iz Kajire zbežala in srečno prišla v Aleksandrijo, od koder sta upala, da bosta mogla s kako ladjo dalje potovati. Toda prišla sta prepozno, morje je bilo že zaprto. Poskusila sta bežati po suhem. Preskrbela sta se z mehomo vode in se suhim kruhom ter jo mahnila kar skozi puščavo proti zahodu, vedoč, da v tej smeri leži italijanska Tripolitanija, ki takrat še ni bila v vojski. Za prenašanje vode je namreč ravno meh najlažja in najboljša posoda in suhi kruh najboljši živež, ki se dolgo ne pokvari. Da bi ne zašla, sta se držala v bližini morja, kjer je tudi več vlage, tu pa tam kaka palma in zraven nje studenček vode. Le na ta način si moremo razlagati, da je ob času sv. Antona Puščavnika v tej puščavi moglo živeti več tisoč menihov. Po teh pustih krajih se sem in tja pomikajo tudi bedujini s svojimi čredami, kaker so potovali v starih časih očaki Abraham, Izak in Jakob. Ob času dežja, po naše pozimi, pride tudi nekoliko dežja. Tedaj bedujini nemudoma nekoliko ječmena vsejejo, ki v dveh mesecih dozori, če tudi je zelo redek, nizek in ubog. Omlatijo ga na mestu in odrinejo dalje, kjer upajo dobiti nove paše.

Da bi naša dva begunca imela vsaj nekaj razvedrila, je slikar vzel sè sabo flavto, operni pevec pa v kletki lepega krokarja. Kaker sta kasneje na Malti pripovedovala, jima je ravno ta krokar, ki je par besedi govoril, še največ koristil. Za slikarjevo piskanje in za pevčevo petje se bedujini niso veliko zmenili, pač pa za črnega ptiča, ki je go-

voril kaker človek in vgriznil kaker pes, ta je bil pravi čudež v puščavi; posebno otroci se ga niso mogli nagledati.

Naša Dunajčana sta v par tednih postala prava bedujina. Jedla sta pičlo, vina in močne pijače nista pila, hodila sta bosa, ker gosposkih čevljev je bilo kmalu konec; spala sta pod milim nebom. Ravno to potikanje po puščavi, skrajno zdržno življenje in spanje pod milim nebom je bolnemu slikarju pljuča ozdravilo.

Govoreči ptič in bližina morja sta bila za naša dva begunca poguba. Angleži, ki so stražili egiptovsko obrežje so po ogleduhih kmalu zvedeli za naša bedujina, ki imata govorečega ptiča. Konec vsega je bil, da so Angleži vse tri ptičke spravili na ladjo in kmalu na to na Malto.

Srečno pa se je bil Angležem izmuznil drugi ptiček, Janez Tenenbaum, jud iz Bukovine. Ta je v dozoreli starosti srečno našel pot v hlev Kristusov. L. 1926. sem ga neki večer v naši cerkvi sv. Katarine v Aleksandriji sprejel v naročje sv. Cerkve. Poduk in poskušnjo sva imela 14 mescev, ker judu ne smemo hitro verjeti. V tem času je moj jud moral ob nedeljah in zapovedanih praznikih redno hoditi k službi božji, da se je navadil na cerkev. Hoditi je moral k 11. maši na stranski kor nad velikim altarjem, da sem ga mogel nadzorovati in mu od tod razlagati sv. mašo.

S tem spreobrnjencem moje starosti sem bil prav zadovoljen. Ko ga je bilo pa treba krstiti, je bilo vse narobe.

„Kako je to,“ sem rekel judu, „da imate vsa pisma in vse listine iz Pariza in iz Londona, meni pa ste pravili, da ste doma iz Avstrije, iz Černovic v Bukovini? Tukaj imate samo francosko pisanje? Kje pa imate domovinski list ali pa kako šolsko spričevalo? Tukaj nekaj ni v redu.“

Jud mirno odvrne: „G. pater! Stvar je taka: Ko so bili l. 1914. Angleži popisovali Nemce in Avstrijce, sem skrbno pregledal vse svoje miznice, omare in shrambe in sem vsa pisma, listine, spričevala, zapiske in knjige in sploh vse, kar je le po nemškem dišalo, skupaj spravil in prav vse v ogenj vrgel. Tako zdaj nimam ne rojstnega, ne domovinskega, ne potnega lista, ne spričevala, da sem izučen pek in da sem bil svoj čas pekovski mojster. Kar pa sem imel pisanja in knjig v francoskem jeziku, to pa sem bil v začetku vojske po miznicah uredil in francoske knjige po omarah razložil in govoril sem nadalje tudi samo francosko; to me je rešilo vjetništva.“

Po zgledu mojega juda je bila naredila velika večina Izraelovih mož v Egiptu. Pred vojsko so bili doma iz Avstrije, med vojsko iz Francoske, če bi pa enkrat zmagala Nemčija, bodo vsi doma iz Berlina.

Mojemu judu se je posrečilo izmuzniti se Angležem, ni pa se bilo posrečilo dvema Nemcema, dr. Markusu in Pavlu Vernerju, mojima znancema. Prvi je bežal na kmete, drugi pa v bolnišnico, toda za božič l. 1914. smo bili vsi trije skupaj na Malti.

„Oho, prijatelj,“ sem rekel o priložnosti staremu znancu v Aleksandriji, tebe pa ni bilo pri nas na Malti! Kje si bil med vojsko?“

„Ko so bili Angleži začeli loviti nas“, je odgovoril prijatelj, „sem jo mahnil peš v Kajiro. Hotel sem bežati po železnici, toda ko sem pri blagajni slišal, da vsakega izprašujejo, kako mu je ime in od kod je, sem zginil s postaje. Hodil sem le po noči, po dnevi pa sem spal v bližini glavne ceste. Pot ni bila prijetna, ker je približno tako dolga, kaker je iz Ljubljane na Dunaj, toda mudilo se mi ni nikamer. V Kajiri pa sem bil celo vojsko in še kasneje pravi Arabec, t. j. živel sem tako preprosto, kaker domačini. Godilo se mi je precej slabo, toda mislil sem: Ptiček je rajši pri pičli hrani na drevesu, kaker pa pri polni posodici zaprt v kletki. Obenem pa sem tudi zvedel, da Angleži svojih vjetnikov ne pitajo ravno dobro; s tem sem se tudi potolažil, kedar je želodec krulil. Da sem zbežal v Kajiro, je bilo zelo pametno. V milijonskem mestu, kjer me nihče ni poznal, sem Angležem prikrit ostal; v Aleksandriji bi me bil gotovo kedo izdal.“

Kmalu potem, ko so nas bili Angleži popisali, so nas začeli tudi loviti.

Neko soboto 24. okt. dopoldne, se je pri meni oglasil ženin g. August Guggenaster, prokurist, to je vodja neke velike švicarske trgovine v Egiptu. Ž njim je bila tudi nevesta in dve priči, eden Švicar, drugi pa Poljak, nemški državljani, po imenu Angelj Svoboda. Ta je bil rojen v Meksiki, kjer je bil njegov oče višji nemški konzularni uradnik. Svoboda ni znal poljski in ni bil katoliške vere.

Predstavil se je ženin g. Guggenaster: Rojen sem na Nemškem, izrejen v Švici, kamer sem prišel z osmim letom, kasneje sem živel na Francoskem, največ pa na Angležkem. Moja švicarska firma, veletrgovina za bombaž, pri kateri sem že več let, me je pred par leti poslala v Egipt. Vzel bi rad v zakon tu pričujočo Frido Gros, ki je iz Moravske. Oba sva katoliške vere in samskega stanu. Upam, da imam vse potrebne listine za poroko, nevesta moja pa ne more dobiti nobenega spričevala od doma, ker je pošta radi vojske že tri mesece ustavljena. Iz raznih nujnih vzrokov se želiva poročiti, kaker hitro mogoče, zlasti še, ker se ne ve, kaj nam v teh nemirnih časih prihodnost prinese.“

Pregledal sem ženinove listine in naredil zapisnik, katerega smo podpisali ženin, nevesta, obe priči in jaz. Povedal sem ženinu in nevesti, da jih bom jutri prvič oklical, toda dostavil sem, da bo g. škof odločil, če jih bom mogel poročiti, ker nevesta nima nobenih listin, ženinova spričevala pa so tudi nezadostna, ker so vsa, razen krstnega lista, le od svetne oblasti. Naročil sem njemu, naj enkrat med tednom pride vprašat, kaj bo g. škof odločil.

Toda glejte, že drugi dan, t. j. v nedeljo dopoldne, je bil ženin zopet pri meni. Pove mi:

„Svobodo, ki je bil včeraj tukaj za pričo in ki stanuje z menoj v isti hiši in je nastavljen pri naši firmi, je noč vzela.“ Notranjo razbur-

jenost je komaj prikrival, če tudi je bil gospod mirnega, premišljenega in odločnega nastopa v vsakem slučaju. „Po skrbnem poizvedovanju smo dognali“, pripoveduje dalje, „da ga je danes po noči, ko je bil okrog dvanajste ure kavarno zapustil, vzela civilna policija. Kam so ga odpeljali, nismo mogli za gotovo zvedeti. Ob enem je to noč zginilo še okrog šestdeset Nemcev in Avstrijcev. Toliko smo zvedeli. Skorej gotovo pa so jih danes po noči še več zaprli. Domneva se, da so jih ugrabili Angleži in da so jih odvedli na ladjo Ismajilijo, ki stoji prav na samem in daleč na morju. Prosim, g. pater, poročite naju prav v kratkem, ker se bojim, da bodo Angleži tudi mene pograbili. Sicer jaz nisem vojak in sem se na governoratu o tem tudi s spričevali izkazal, toda tudi Svoboda ni služil pri vojakih, pa so ga vseeno pograbili.“

„G. Guggenaster! Pridite jutri popoldne. V tem času bom osebno govoril z g. škofom in mu bom Vašo stvar toplo priporočil in če bo le mogoče, bomo Vaši želji ustregli.“

Še tisti dan sem govoril z g. škofom. Ker je ženin imel krstni list in ker sem imel priče, da je nevesta hodila k spovedi in k sv. obhajilu, je g. škof odločil, da se mora narediti uradni zapisnik in da morata oba pred pričami priseči, da sta katoliške vere in samskega stanu. Obenem je g. škof dal spregled od dveh oklicev.

Ko je v ponedeljek popoldne prišel g. Guggenaster, sem mu nannil škofovo odločbo. V torek dopoldne sta ženin in nevesta v župnijski pisarni pred sv. križem in dvema pričema prisegla in podpisala, kar je cerkvena oblast na mestu raznih listin za zakon od njih zahtevala. Nato sem imel izpraševanje in poduk za ženine. Na zadnje pa sem jima naročil, naj še isti dan opravita sv. spoved, drugi dan pa bosta prejela zakrament sv. zakona in med mašo sv. obhajilo.

V sredo, 28. okt. ob 6. zjutraj je bila poroka sè sv. mašo v naši cerkvi sv. Katarine. V svojem življenju še nisem videl tako spodobne in resne poroke.

Povabljen na ženitnino, sem tudi šel, toda tudi pri bogati mizi ni bilo pravega veselja. Kaj bi še le bilo, ko bi bila vedela, da se bosta že čez dva dni za dolgih pet let ločiti morala!

Bilo je v petek po poroki, 30. okt. okrog desete ure dopoldne, ko se je pri meni oglasila novoporočena Guggenasterjeva gospa. Bila je v črni obleki in močno zagnjena. Ko se je odkrila, sem imel pred seboj žalosten in objokan obraz. Le s težavo je povedala, kaj se je bilo prigodilo.

„Danes zjutraj, ko še nismo bili vsi vstali,“ je rekla, „se je oglasila pri nas policija, ki je prišla po mojega moža. Prav v naglici smo napolnili dva kovčega, več policija ni dovolila. Na to pa so ga takoj odpeljali, ker je pred hišo že čakala nanj zaprta kočija.“

Da je to pripovedovanje mlade žene tudi meni k srcu šlo, si lahko mislite. Povprašal sem pri znancih in prijateljih, če je še katerega drugega izmed naših ljudi zmanjkalo. In zvedel sem prav čudne stvari.

„Foskijatija (Foschiatti) mojega prijatelja, doma iz Trsta, sta te dni dva gospoda na cesti ustavila,“ tako mi je eden naših pripovedoval, ki je bil slučajno priča. „Ali ste Vi Foskijati, zlatar?“ ga je eden izmed dveh gospodov vprašal. „Da.“ je bil odgovor. „Ravno prav,“ pravi tujec, „kar vstopite v ta voz, ker Vas hoče neki gospod imeti. Foskijati ni imel časa ne izgovarjati se, ne braniti se, ker med temi besedami ga je civilni policaj sè silo potisnil v zaprti voz in hitro odpeljal. Kasneje Foskijatija nismo več videli.“

„Zadnjo nedeljo je šel Cotič, tudi iz Trsta doma, od enajste maše,“ tako mi je zaupal drugi prijatelj. „Imel je sè seboj petletno hčerko. Ko je prišel z otrokom mimo velike trgovine, ki je v bližini cerkve sv. Katarine, ga je neznan človek nagovoril rekoč: „G. Cotič, stopite v vežo, ker moram z Vami govoriti.“ Kaj je tujec Cotiču povedal, ne vem, le to mi je znano, da je eden izmed civilnih policajev potletnega otroka materi domov peljal, Cotiča pa nihče več ni videl.“

Pisec teh spominov pa lahko pove, kar je Cotič večkrat na Malti na dolgo in široko razkladal, kako se je v zaprtem vozu branil, toda pomagalo ni nič, ker sta ga držala dva policaja, ki sta ga kmalu imela na Ismaliji, od koder ni bilo nobene rešitve več.

Podobno, kaker so pograbili Cotiča, Foskijatija in Svobodo, so sè silo prijeli vse tiste, o katerih je policija mislila, da bodo bežali, če se jim bo naznanilo vjetništvo. Kedar pa je policija upala, da bodo povabljeni osebe sàme prišle, so jih klicali pismeno, toda pustili so jim za pripravo na pot prav malo časa, nekaterim pol dne ali pa samo nekaj ur.

Naj še povem, kako so vjeli mojega prijatelja g. Zajca iz Medvod nad Ljubljano.

Anglež je dobro vedel, da je g. Zajc ko strojevodja v papirnici Grka Lagudakisa zelo zaposlen. Poslali so torej povabilo njegovemu gospodarju in sicer prav zadnji dan dopoldne, na praznik Vseh svetih, pa sè strogim ukazom, da mora g. Zajec nemudoma priti na Rasetin (Rasel-Tin) v angleško vojašnico, ki je zraven kraljeve palače v luki. Gospodar, star mož, pa je na to povabilo pozabil in se je še le proti večeru nanj spomnil. Da bi g. Zajec ne imel kakih neprijetnosti, ga je sam spremil na Rasetin meneč, da bo svojega strojevodjo z nekaterimi zlatimi lirami odkupil, kaker to po navadi gre pri arabskih oblasteh in včasih tudi pri angleških, kedar ni nepotrebnih prič. Toda kako se je Grk začudil, ko so g. Zajca kar pod vojaško stražo uteknili! Ponujal je denar več osebam, dosegel je pa samo toliko, da je g. Zajec v spremstvu dveh vojakov mogel iti še domov po potrebno obleko. Ko pa je bil g. Zajec zopet doma in ker je bil ravno čas večerje, si je še enkrat dobro postregel, predno je šel v vjetništvo. K večerji pa je tudi svoja dva sovražnika, angleška vojaka, povabil. Čez delj časa so se vračali na Rasetin. Na potu pa so se ustavili pri dveh barjih, gostilnah na ulici, in so se še s pijačo pošteno pokrepčali. V vojašnico so se pripeljali še le

o noči in vsi trije, vjetniki in vojaka, v prav čudnem stanu in le malo je manjkalo, da niso pripeli. Toda Angleži te stvari ne štejejo za veliko pregreho, temveč le za slabost človeško. Vojaška oblast je bila zadovoljna, da sta vojaka zopet nazaj prišla in da jima na potu Zajec ni bil utekel. Nevarnost je bila posebno za vojaka zelo velika, ker je bila nedelja; Angleži namreč nedeljo zelo praznujejo in sicer najbolj zvečer, toda ne v cerkvi.

Ker se je že zelo mudilo, g. Zajca nobena komisija ni nič izpraševala, tudi kovčege so samo za silo pogledali in v največji naglici so ga spravili na ladjo. Pri prvem lovu na angleške sovražnike v Egiptu je bil g. Zajec prav zadnji vjetnik.

Ves ta lov na ljudi, ki se je vršil večinoma po noči ali zgodaj zjutraj, ko so ljudje še spali, so oblasti tako skrbno zakrivale, da velika večina aleksandrijskih prebivalcev o tem prav nič ni vedela, tisti pa, ki so za ta človeški lov vedeli, iz strahu o njem niso govorili. Jaz sem bil slučajno na to opozorjen, kakor smo videli, sem skrbno po vsem pozvedoval, zlasti še po skrivnostni ladji, ki je stala sama, daleč na morju. V noči od 1. do 2. novembra je ta ladja odplula, toda kam, tega mi ni vedel nobeden povedati, s katerimi sem bil znan.

Ženo Guggenastrovo sem parkrat vprašal, če ima kako poročilo od moža, toda ne ona ne kedo drugi od sorodnikov tistih, ki so bili vjeti, niso bili še dobili znamenja od svojih.

Čez nekaj dni smo bili na vjetnike po malem pozabili in če se je še kateri na nje spomnil, si je mislil: Katere so mislili zapreti, so jih pač zaprli, mene, hvala Bogu, so pustili v miru. V resnici pa je bilo ravno drugače. Zdaj se je nevihta zbirala nad našimi glavami in mi tega nismo opazili. Zakrito je bilo našim očem, kakor nekedaj razdejanje Jeruzalemskega mesta zakrknjenim Judom. Kaj nam je še tisti mesec november prinesel, to bo prihodnje „Cvetje“ povedalo.

Letošnji shodi voditeljev tretjega reda.

Za jubilejno leto so imeli voditelji tri glavne shode: v Ljubljani, Mariboru in Novem mestu. Najbolje je bil obiskan novomeški.

Razpravljali so na prvih dveh glavne stvari o voditeljih in njihovem delu za skupščino, pri tretjem zlasti, kako naj voditelji pridobivajo moške za tretji red, na vseh treh pa, kako naj privabijo v tretji red mladino.

Glede voditeljev je bilo splošno povdarjeno, da se večina od njih trudi in pridno dela za prosep in vspevanje skupščine, omenjeno je pa tudi bilo, da so nekateri, ki nimajo rednih mesečnih shodov in ki ne podeljujejo ob določenih dneh vesoljne odveze, ne papeževega blagoslova. Kateri to zanemarjajo, puščajo v nemar vse drugo; v tistih župnijah skupščine ne vspevajo, udje opešajo, zaspijo in tretji red izmrje. Tako ste zaspale in izmrle dve skupščini ljubljanskega okrožja, ki ste lepo začele, pa ni bilo ljubezni do tretjega reda pri naslednjih voditeljih. Zato so

bili zbrani voditelji mnenja, naj se tretji red prav vodi, pa bo donašal lepe sadove, kaker jih donaša po vseh župnijah, kjer so dobri voditelji.

Kako bi pridobili moške za tretji red? Tu so sledili razni nasveti na lepo predavanje g. I. Seška. Še najbolj nam je ugajal nasvet, naj bi v ta namen povabili moške same na posebne duhovne vaje, kjer bi se jim razložile dolžnosti in milosti tretjega reda. Dober je tudi nasvet, naj bi moški imeli pri spovednici vsaj na eni stran prednost pred ženskami, ali naj bi bila ob nedeljah zgodnja ura pri spovednici samo za moške ali pa posebna nedelja v mesecu določena le za spovedovanje moških. Zelo bi tudi vplivalo, če bi v pridigah tretji red nekaj bolj povdarjali in navajali kake lepe zglede moških izmeje svetih in sedaj živečih mož. Sicer naj bi pa žene tretjega reda vplivale sè zgledom in molitvijo na svoje može in sinove, moški tretjega reda pa na svoje sinove in sosede. Združni vsi v enotnem delu in cilju bi veliko dosegli.

Z ozirom na mladino so bili složni vsi voditelji v tem, da je za vspevanje tretjega reda treba pridobivati zanj mladino obojnega spola. Stariši naj otrokom govore o tretjem redu, da jim bodo zgodaj vcepili ljubezen zanj, starejši strici in tete naj dajejo lep zgled potrpežljivosti in naj ne sitnarijo, zlasti če so v tretjem redu. Tretjemu redu nepotrpežljive in klepetave osebe veliko škodujejo. Zato naj voditelji pazijo, da takih ne sprejemajo v tretji red, če jih pa sprejmo, naj jih dobro podučijo in strogo zahtevajo, da take neljube in zoprne napake odložijo, če ne, naj jih ne pustijo k oblubi tretjega reda.

P. provincijalni komisar je povdaryl papeževo željo, naj tisti, ki radi mladosti še ne morejo stopiti v tretji red, dobijo pas sv. Frančiška in se tako pripravljajo za vstop v tretji red. Na vseh treh zborovanjih so to misel sv. očeta z veseljem pozdravili, le v Novem mestu sta dva naravnost ugovarjala.

Upamo, da ta zborovanja ne bodo ostala brez sadu.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. M. V. presv. S. J., lurški M. B., sv. Mali Tereziji za zdravje.

II. Pokojni udje skupščin:

1. **ljubljske:** Ivana Konja, Trz. Slokan, Ana Maver, Magd. Trontelj.

2. **kamniške:** Poljanšek Marija r. 1., Salezija iz Sel, Terezija Vodlen iz Vranje peči. Bergant Neža r. 1., Frančiška iz Kamnika. Ana Reberšek r. 1., Magdalena iz Kamnika. Dolar Polana r. 1., Antonija iz Palovč. Skerjanc Marija r. 1., Alojzija Radomlje. Mrak Frančiška r. 1., Ana iz Mengša. Germovnik Jera r. 1., Terezija iz Mengša. Bergant Neža r. 1., Frančiška iz Mengša. Traven Marija r. 1., Elizabeta iz Roval. Oražen Marija r. 1., Filomena iz Mengša.

3. **Celje:** Martin Podergajs, Marija Orosel, Neža Lukančič, Marija Brenčič, Janez Čatež, Neža Mlakar. Šmarje: Ema Savinc, Ema Vreže, Franc Ogrizek. Nova cerkev: Barbara Polak, Jožefa Kožuh, Katarina Lesjak, Marija Legvart, Jožef Brenko, Marijeta Hodnik. Olimje: Janez Amon. Št. Jurij: Marija Unger, Marija Vrabič, Jurij Veber. Žalec: Franca Pečnik. Galicija: Marija Rudel. Šmartno: Marija Srabočan. Teharje:

Jožefa Dragar. Št. Rupert: Jožef Vuga, Julijana Fabjan. Rogatec: Ana Kitak. Vojnik: Marijeta Urh, Ana Gorjup. Trbovlje: Neža Strahovnik. Žusem: Franc Marcen. Dramlje: Mica Štante, Anton Mulej. Radeče: Ana Seljan. Vitanje: Jožefa Pintar. Št. Pavel: Marija Podgoršek. Št. Lenart: Marija Ojsteršek, Valent Deželak.

3. Pokojni udje III. reda mariborskega okrožja: Ribnica na Pohorju: Alojzija Ladinek. — Maribor: Terezija Korošak, Frančiška Dolenc, M. Jurše, M. Majhenič, El. Teršavec, Antonija Kenc. — Sv. Martin pri Vurpergu: Franc Škofic. — Sv. Martin na Pohorju: Jožef in Terezija Podvršnik, Urša Špes, Ana in Marija Podkrižnik, Helena Motaln, M. Rihtar, M. Plečko. — Majšperg: Katarina Medved, Štefan Mohorko, M. Gajser, Neža Lubej, Magdalena Marzidovšek, Katarina Ogrizek, A. Galun, M. Perkolič, Helena Narat, Urša Črepinko, Jera Ekart, Katarina Dvořšak, M. Tominc, Peter Lampret, Terezija Pohleven, M. Krapša, M. Stebih, 6l. Korošec, Katarina Furman, M. Gajser, Jera Cesar, A. Turek, Jera Rober, Jera Narat, Neža Vegan, Neža Avguštín, Antonija Vtič, M. Kopše, Maksimilijan Vrečko, El. Plajnšek, Barbara Narat, Jurij in Franc Sagadin, A. Tideršek, M. Novak, Jozefa Kralj, Terezija Butolen, Neža Švagan, M. Lubej. — Slovenska Bistrica: Ana Tomažič. — Cirkovce: Terezija Napast, Jurij Lah, Ana Lah, Ana Safošnik. — Makole: Terezija Žnidar, Anton Mohorko, M. Mohorko, Katarina Plavčak, Neža Tkavc, M. Kosar, Andrej Pohleven, Katarina Rozman. — Vuzenica: Janez Hölbl, Franc in Terezija Essig, M. Brunčko, A. Prohart, A. Schamp, M. Smodej, Neža Robnik, Alojzija Jeznik, Marijeta Kuhelnik, Rozalija Lavko, Barbara Pušnik, M. Gradišnik, Franc Kaspar. — Sv. Janž na Dravskem polju: Marija Ekart. — Svečina: Marija Bauman, Marijeta Brus. — Sv. Jakob v Slov. goricah: M. Roškar, Antonija Dušič, Frančiška Ajlec, Terezija Pregl, Genovefa Ketiš, Cecilija Partlič. — Spodnja Polzkava: Antonija Wergles. — Sv. Miklavž pri Ormožu: Terezija Rizman. — Sv. Miklavž pri Slovenjgradu: Jurij Čas, Ivana Škodnik. — Sv. Peter pri Mariboru: Jožef Kirar.

5. sostrske skupščine: Frančiška Pavlin.

Pokojni udje Armade sv. Križa mariborskega okrožja. Sv. Peter pri Mariboru: Marija Krajnc, Julijana Ribič. — Makole: M. Grobelšek, Genovefa Škofič, M. Poharc, Neža Tkavc, Ana Jančič, M. Ogrizek, Amalija Kopše, Roza Curk, A. Poharc, Neža Haložan, Jera Motaln, Jurij Švagan, M. Brglez. — Sv. Marijeta ob Pesnici: Julijana Baumgartner. — Sv. Ana v Slov. goricah: Elizabeta Breznik, M. Urbanič, Tomaž Eferl. — Maribor: Magdalena Kokol, M. Majhenič, Helena Klampfer, Antonija Pahič, Barbara Kurnik.

Zahvala za uslišano molitev.

V. J. se zahvali sv. Antonu, da je na njegovo priprošnje sorodnik dobil primerno službo. — H. K. Mariji Deviči, sv. Frančišku, sv. Elizabeti, sv. Tereziji od Det. J. in sestri M. Celini za večkratno uslišanje v raznih stiskah.

Z dovoljenjem redovnih višjih izdaja tretji red v Ljubljani. Predstavnik Karol Gruber. — Urejuje p. Salvator Zobec, frančiškan v Ljubljani. — Tisk J. Blasnika nasl. v Ljubljani. Za tiskarno odgovoren Mihael Rožanec.

vezana 15 Din, nevezana 5 Din — zelo nizka cena. Če omenimo še, da je ves čisti dobiček namenjen za novo Frančiškovo cerkev v Šiški, bodo gotovo radi po nji segli tretjeredniki, pa tudi vsi drugi, zlasti Šiškarji. Želimo le, da bi bila lepa knjižica kmalu razprodana in bi prihodnje leto moglo „Cvetje“ naznaniti drugo izdanje. — Za to izdanje naj bi se pisatelj ali izdajatelj oziral mej drugim na sledeče opazke:

Spis je v drugi polovici v mnogem prekratek, zlasti glede misijonov, vtisenja ran, Alverne in povečanja po smrti. Nekatere dogodke popisuje ko dognano stvar, pa kritiki v njih niso edini, n. pr. kaj se je Fr. v šoli sv. Jurja učil, kedo je tam učil (str. 16)¹, glede rojstva sv. Klare, ustnovitve frančiškanskega reda. Pisatelj bi bil moral navesti vire, katere je rabil; najbrže ni poznal zadnjih kritičnih spisov o Frančišku (Fachinetti: S. Francesco d' Assisi, La Verna, Nella valle Reatina, Assisi; Felder: Ideale des hl. Fr.; Holzapfel: Geschichte des Franziskanerordens in dr.) Na str. 23 je pisano: „pred križem, ki je še danes tam“; ta križ je že nad 600 let v cerkvi sv. Klare in ne pri sv. Damijanu. Tudi glede Rivotorta pisatelj ni jasen, drugače ne bi bil zapisal: „Končno se je Fr. sam vrnil domov v Asiz“ (52), saj je Rivotort malo manj ko v Asizu, in sta oba kraja ista občina. — Ono, kar je povedano o sončni pesmi, ne spada pod napis Alverna, ker je Fr. sončno pesem zložil pri sv. Damijanu na malem vrtičku pri samostanu, odkoder je krasen razgled po Umbriji. Vodilo prvega reda imenuje navadno „pravila“ (48, 84, 85, 86), le na str. 85. ga imenuje enkrat vodilo. Mi ostanemo pri vodilu, Marijine družbe in enake ustanove imajo pravila. Ne vemo, iz kakšnega vzroka navaja pri tretjem redu staro vodilo, ki nima za naše ljudi nobenega pomena, k večjemu zna zbuditi kako zmešnjavo in dolgo ni bilo v veljavi. (Glej Cvetje II., v vseh zvezkih). Kratak spis ni namenjen za zgodovinarje, ampak „za preprosto slovensko ljudstvo“ (7). Kar piše str. 35: „ih je vzel seboj na prvo misijonsko pot.“ Ko je Fr. imel 12 tovarišev, je bila prva njegova pot k sv. očetu, ker brez njegove volje in odobrenja ni ničesar začel. Na str. 75. naj bi stal napis „Misijonska pota“ in tja bi lahko prav primerno postavil mnogo tega, kar našteva na str. 34.—43., drugo pa pod napis: „Fr. in njegova doba“ (9). — Pri porcijunk, odpustu naj bi povedal, da se sedaj v porcijunk. kapelici dobi pop. odp. vsaki dan, kolikerkrat obiše kedo to kapelico.

Še par jezikovnih opazk: lajki = svetni ljudje, ne „posvetni“ (14). Bernardone“ naj sklanja kaker Leone. Izraz: „pogosto naravno brez poklica“ (37) je „naravno“ (natürlich) odveč. — „Eden je hotel drugemu streči“ bi bilo prav: drug drugemu so...“ (43). „Za med svetom živeče ljudi“ je prav: za ljudi živeče med svetom. „Na goro Subazijo“ (55) prav: na goro Subazij. „Srčna stran“ (97) mesto desna stran itd.

¹ Fachinetti St. Fr. d' Assisi 1. izd., str. 8, op. 3 in isti v „Assisi nell' Umbria 1926“, str. 78: „fù istruito dal clero locale.“

Darovi.

Za novo cerkev sv. Frančiška v Šiški (v dinarjih): 4 neimenovani 1210, tri neimenovane 1967, Fr. Marko nabral 1100, iz Maribora 128, tretjeredniki pri D. M. v Polju 400, pri Sv. Bened. v Slov. gor. 150, iz Nazareta N. 100, g. ž. Hirsche 100, M. Vrečar 50, Ivana Malovrh 100.

Za Frančiškov dom: 7 po 10, N. iz Št. Andraža pri Velenju 20, M. Vrečar od 4 N. 190, tretjerednice iz Kanala 10 lir, M. Kralj 100, I. N. 100, I. M. 100, M. Kr. 100, tretjerednice gorjanske s. pri Bledu 250, ljubljanske tretjerednice: pri sept. shodu 1085, odbornice nabrale 388, Elz. Kor. 1077, P. Bezljaj 104, M. M. 100, M. Sadar nabrala 100, 7 drugih 640, † U. Novak 70; poslali so po 10: Jožef Drolc, M. Frank, M. Kukovič, Roz. Miklavčič, M. Pajtler, Jakob Petkovšek, Joahim Slapnik, M. Sterle, Josip Stožir; Dr. Artur Wurzbach 14; po 20: Elz. Čanžek, Miha Košec, Ana Magajna, Fr. Pavlovčič, Ivan Rankar, M. Skoflanc; po 30: Jožefa Majhen, M. Preželj, Josipina Sedej; Miha Pavlin 42; po 50: Mar. Jerebič, Ančka Jug, Tomaž Stranjšak; po 100: Frančiška Zakšek, Bog plačaj!

Za frančiškanske misijone: Maribor: pospeševaljice nabrale: Fr. Stranjšek 630, Jul. Paul 20; posamezni: štirje N. 125, Ludmila Poš 12, N. za afrk. misij. 10. — Ljubljana: Jazbec Fr. za odkup pagančka z imenom Anton Pad. 250, Berglez Trz. 10, drugi 3728.

Prošnja. Predstojništvo kapucinskega samostana, p. Studenci pri Mariboru bi rado dalo popraviti streho na zvoniku in prosi za dobrovoljne darove v ta namen. Za svoje dobrotnike opravlja vsako nedeljo eno sv. mašo — kakor je v samostanih navada. — P. Marka ravnotam se priporoča za stare letnike Cvetja.

Tretjeredne vaje za september in oktober.

Ljubljana: m. shod 18. novembra in 16. dec. ob polu 5. uri popoldne, za za- držane naslednji dan 5. uri zjutraj v dvorani. — V l. 1929. bodo shodi vsako tretjo nedeljo ob polu 5. uri popoldne, le majnika meseca bo shod tretjo nedeljo ob 3. popoldne. — **Poduk za novince:** 25. nov. in 23. dec. ob 4. popoldne. Odborne seje: za moške v novembru na dan shoda ob 10. dop., za ženske v novembru po shodu, v decembru 30. dan ob 4. popoldne. — **Obljube novincev,** ki so dovršili leto poskušnje 4. novembra ob 4. popoldne. — **Maribor:** m. shod: 4. novembra in 8. decembra.

Rimsko serafinski koledar za l. 1928.

november

december

1 Č	VO.	Vsi sveti	1 S	PO. Čm	Bl. Anton I. r.
2 P	PO za*	Spomin vernih duš.	2 N		1. adv. Adventni čas za oficij.
3 S	Čm.	Bl. Rajnerij 1. r.	3 P		Sv. Fr. Ksav.
4 N		23. po bink. Sv. Kar. B., Vital.	4 T		Sv. Peter Kriz. c. uč. Sv. Barb.
5 P		Sv. relikvije.	5 S	Čm.	Bl. Nikolaj Tav. 1. r.
6 T	Čm.	Bl. Margarita 2. r.	6 Č		Sv. Nikolaj šk.
7 S	Čm.	Bl. Helena 2. r.	7 P		post za III. r. Sv. Amb. c. uč.
8 Č		osmina vseh svetih.	8 S	VO. PO.	Brezmad. spočetje D. M.
9 P		Posveč. bazl. pr. Odreš., Bžd.	9 N	PO.	2. adv. Bl. Elzb. in Delfina 3. r.
10 S		Sv. Andr. Avel. Trifon tov.	10 P		Bl. Peter S. 3. r.
11 N		24. po bink. Sv. Martin, škof.	11 T		Bl. Hugolin 3. r.
12 P	Čm.	Bl. Gabrijel in Janez 1., 3. r.	12 S	PO.	Najdenje trupla sv. o. Fr.
13 T	PO.	Sv. Didak 1. r.	13 Č		Sv. Lucija.
14 S	PO.	Sv. Jozafat šk. m.	14 P		Bl. Konrad in Bartolj 1., 3. r.
15 Č		Sv. Gertruda.	15 S		osmina Brezmadežne.
16 P	PO.	Sv. Agneza As. 2. r.	16 N		3. adv. Sv. Evzebij
17 S	Čm.	Bl. Salomeja in Ivana 2., 3. r.	17 P		Sv. maša in molt. od dneva.
18 N		25. po bink. Posvč. b. sv. ap.	18 T		Sv. maša in molt. od dneva.
19 P	VO. PO.	Sv. Elizabeta, patrona 3. r.	19 S		kv. Sv. maša in mlt. od dneva.
20 T		Sv. Feliks.	20 Č		Sv. m. vilije in molt. od dneva.
21 S	VO.	Darovanje bl. D. M.	21 P		kvatr. Sv. Tomaž ap.
22 Č		Sv. Cecilija.	22 S		kvatr. Mlt. in sv. m. od dneva.
23 P		Sv. Klement I. p. Felicita.	23 N		4. adv.
24 S		Sv. Janez od križa, Krizogon.	24 P		post, božična vilija.
25 N	VO.	26. po bink. Sv. Katarina.	25 T	VO.	Božič, rojstvo G. n. J. K.
26 P	PO.	Sv. Leonard Portom. 1. r.	26 S		Sv. Štefan.
27 T		Sv. Leonard in Humilj 1. r.	27 Č		Sv. Janez ev.
28 S	PO.	Sv. Jakob iz Marke 1. r.	28 P		Sv. nedolžni otročiči.
29 Č	PO.	Vsi sveti seraf. redov.	29 S		Sv. Tomaž šk.
30 P		Sv. Andrej ap.	30 N		mej osmino.
			31 P		Sv. Silvester p.

Presv. Trojici, Brezmadežni Bogorodnici, preslavnemu sv. o. Frančišku, vsem svetim čast, hvala in slava, nam pa mir in vse dobro.